

Kadernota 2024

Inhoudsopgave

Kadernota 2024.....	1
Inhoudsopgave.....	3
Inleiding.....	3
Collegeprogramma 2022-2026 in ontwikkeling.....	4
Actualiseren begrotingspositie.....	5
Financieel beeld voorafgaand aan Kadernota 2024.....	5
Beschouwingen voorafgaand aan de Kadernota.....	6
Onontkoombaarheden.....	7
Uitwerking en continuering van ambities.....	9
Begroting na Kadernota 2024.....	12
Grote projecten.....	13
Reserves.....	14
Overzicht belangrijkste reserves.....	14
Algemene Reserve.....	15
Beleidsreserve.....	17
Risico's en voorzieningen.....	18
Exploitatierisico's.....	18
Grondexploitatierisico's.....	19
Voorzieningen.....	19
Tarieven in de begroting 2024.....	19
Besluitvorming.....	20
Bijlagen.....	20
Bijlage 1: Formulieren onontkoombaarheden.....	20
Bijlage 2: formulieren uitwerking en continuering ambities.....	26

Inleiding

Voor u ligt de Kadernota 2024 van de gemeente Waalwijk. In deze Kadernota kijkt het college van burgemeester en wethouders vooruit naar 2024 en legt zij hierin de uitgangspunten voor de begroting 2024 vast.

Als gemeente zijn we vol op stoom bezig met de uitvoering van het coalitieakkoord. Dit doen we in een tijd met grote uitdagingen. De afgelopen jaren bepaalde de corona epidemie deze uitdaging maar dit ligt inmiddels gelukkig weer achter ons. Daarvoor in de plaats hebben we momenteel o.a. te maken met een oorlog op Europees grondgebied, te weten in Oekraïne.

Naast de vluchtelingenstroom die dit heeft opgeleverd en de verantwoordelijkheid die gemeenten hierin hebben voor de opvang van deze vluchtelingen heeft deze oorlog ook gezorgd voor sterk stijgende prijzen. Vooral op het gebied van gas en stroom. Hoewel de inflatie inmiddels weer wat afneemt raakt dit onze inwoners, bedrijven en organisaties enorm. Natuurlijk geldt dit ook voor onze gemeente. Naast deze trieste oorlog hebben we ook te maken met de impact van de stikstofcrisis. Dit zorgt voor grote vertraging bij infrastructurele projecten en de woningbouw. Natuurlijk zorgt dit ook voor onzekere tijden voor agrariërs. Al met al zien wij ook dat deze uitdagingen polariserend werken. Dit terwijl we in tijden als deze juist samen zouden moeten werken aan oplossingen.

Ook de financiering vanuit het Rijk zorgt voor veel onzekerheid binnen gemeenten. Zo zijn er discussies over de verdeling van gelden en de financiering van de jeugdzorg. Dit alles zorgt voor het zogenoemde 'financieel ravijn' waar alle gemeenten mee te maken hebben vanaf 2026. Dit betekent fors lagere inkomsten vanuit de algemene uitkering in een tijd waarin gemeenten steeds meer taken over krijgen vanuit het Rijk en te maken hebben met de eerder genoemde uitdagingen. Alsof al deze uitdagingen samen nog niet genoeg zijn

hebben we ook te maken met een krapte op de arbeidsmarkt waardoor het voor bedrijven en organisaties moeilijk is om voldoende en goed personeel te vinden. Ook wij als gemeente hebben hiermee helaas te maken.

Tegen deze achtergronden is de Kadernota 2024 opgesteld. Het college heeft hierin als uitgangspunt genomen dat alleen noodzakelijke investeringen en de uitgaven om de ambities uit het coalitieakkoord te realiseren zijn opgenomen. Hierbij gold het financieel sluitend krijgen van de jaren 2024 en 2025 als richtlijn. Vanaf 2026 lukt dit echter niet meer vanwege de enorme teruggang van de algemene uitkering. Op dit moment wordt een tekort van ongeveer € 7,5 miljoen ingeschat voor 2027.

Via (regionale) samenwerkingsverbanden en door inzet van de VNG in stevige onderhandelingen met het Rijk wordt getracht tot oplossingen te komen, zodat wij gezamenlijk met alle gemeenten en het Rijk de grote maatschappelijke uitdagingen het hoofd kunnen bieden.

Collegeprogramma 2022-2026 in ontwikkeling

Inleiding

We zijn als college ongeveer een jaar onderweg. In het collegeprogramma "Samen werken aan de toekomst" hebben we onze ambities uitgesproken. Hierin staat vooral het organiseren van uitvoeringskracht centraal. De ambities en plannen liggen grotendeels klaar, maar het is tijd om aan de slag te gaan! Dit heeft ook zijn weerslag op de voorliggende Kadernota, waar we ons vooral gefocust hebben op het realiseren van bestaande ambities.

Uitvoeringskracht

De ambities die we hebben opgenomen in ons collegeprogramma vragen veel van onze organisatie. Daarom investeren we in onze uitvoeringskracht. Soms om ons 'been bij trekken' door de groei van de stad. Extra capaciteit voor het cluster belastingen is hier een voorbeeld van, evenals de verruiming van de capaciteit bij de Griffie.

Vaker is het een combinatie van groei en onze ambities. Daarom investeren we in onze capaciteit op uitvoering en beheer van openbaar groen. Areaaluitbreiding en onze ambities op biodiversiteit en meer groen noodzaakt ons daartoe.

Onze groei aan bedrijvigheid aan de noordkant van de stad geeft ons veel mogelijkheden en kansen. Tegelijk voelen we ons verantwoordelijk voor het adequaat huisvesten van de benodigde arbeidsmigranten. We zien dat deze mensen zich ook steeds vaker inschrijven in de Basisregistratie Personen (BRP) en met de komst van twee nieuwe campussen moeten we de capaciteit bij Publiekszaken hierop aanpassen.

We zien ook dat de problematiek in het sociaal domein toeneemt en complexer wordt. Er komen steeds meer situaties voor die zich op het scheidsvlak van zorg en veiligheid bevinden. Dit vraagt specialistische kennis waarop we moeten investeren. Ook continueren we voorlopig de inzet van een tweede wijk ggz'er zodat we meer kunnen blijven inzetten op preventie.

Tenslotte blijven we geconfronteerd worden met het verharderen van de maatschappij en het toenemen van criminaliteit. Om ons hier voldoende juridisch op te kunnen verweren blijven we de komende twee jaar extra ondersteuning nodig hebben op ondermijning. We zijn tegelijkertijd bezig om dit in onze organisatie te borgen.

Uitwerking en continuering van ambities

In het collegeprogramma schreven we dat we het belangrijk vinden dat alle Waalwijkers mee kunnen gaan of blijven doen. Om dit integraal aan te pakken, werken we de reeds vastgestelde Koers Sociaal Domein verder uit. Daarom blijven we middelen beschikbaar stellen voor initiatieven als Team 12, het jongerenpunt en het leerwerkloket. We hebben het programma jeugd verder vormgegeven. Hierbij is de integraliteit gezocht met de reeds vastgestelde koers sociaal domein, met een verschuiving van curatief naar preventief. Dat

zal de leidraad zijn voor de ontwikkeling de komende jaren. Om de eerste belangrijkste stappen te zetten hebben we 500.000 euro beschikbaar gesteld voor het starten met indicatievrije zorg. Daarnaast hebben we ruimte binnen de begroting gecreëerd voor de uitvoering van het programma 'Jong in Waalwijk' o.a. gericht op mentale gezondheid en jongerenparticipatie en voor de realisatie van het WMO-beleid.

Op het terrein van de binnenstad gaan we door op de ingeslagen weg om te komen tot een compacter en aantrekkelijker centrum. Voor de herontwikkeling van de Els reserveren we € 4 miljoen als cofinanciering voor de ingediende subsidie aanvraag. Hiermee denken we een belangrijke stap voorwaarts zetten.

Voor onze ambities op duurzaamheid hebben we de benodigde middelen beschikbaar, zeker nu er via het Rijk extra middelen beschikbaar zijn gekomen. Daarmee kunnen we volop aan de slag.

Ook hebben we aangekondigd om te willen investeren in evenementen in de stad. We willen graag ons centrum laten bruisen zodat jong en oud Waalwijk weet te vinden. Hier stellen we ook middelen voor beschikbaar.

Voor het Hoefsvengebied willen we de verschillende ontwikkelingen meer integraal bekijken. Daarom stellen we middelen beschikbaar voor het ontwikkelen van een totale visie op dit gebied.

Tenslotte hebben we nog gekeken naar onze economische ontwikkeling. Belangrijke voorwaarde hiervoor is de realisatie van de insteekhaven en het GOL. Voor deze laatste ontwikkeling reserveren we extra middelen om een snelle doorstart te kunnen maken als er een definitieve 'go' komt. Voor de realisatie van de insteekhaven zijn alle middelen beschikbaar in de begroting. Gezien het belang van deze havenfunctie zijn we bezig de krachten te bundelen met andere Brabantse gemeenten onder de noemer van Brabant Ports. De bijdrage hiervoor hebben we opgenomen in deze Kadernota.

Al met al denken wij een evenwichtig pakket aan voorstellen te hebben opgenomen in deze Kadernota. We geven hier uitwerking aan onze ambities uit het collegeprogramma en zorgen voor voldoende slagkracht in onze organisatie. Kortom, we werken aan de ingezette koers: voor het Waalwijk van nu en voor een gezond en welvarend Waalwijk van morgen.

Actualiseren begrotingspositie

Financieel beeld voorafgaand aan Kadernota 2024

Algemeen

De Begroting 2023 is door de gemeenteraad vastgesteld op 10 november 2022. Inmiddels is het Voorjaarsbericht 2023 opgesteld, waarbij ook is gekeken naar de afwijkingen bij de jaarrekening 2022. Voor zover die doorwerking hadden naar 2023 en volgende jaren zijn deze meegenomen. De structurele effecten van het Voorjaarsbericht 2023 zijn in onderstaande tabel voor 2024 en verder weergegeven; alles uiteraard onder voorbehoud van besluitvorming van de raad over Voorjaarsbericht 2023 (en jaarrekening 2022).

Financieel beeld voorafgaand aan Kadernota 2024

Onderaan de tabel zijn de effecten van het Voorjaarsbericht 2023 toegevoegd, waarna de uitgangspositie voorafgaand aan de Kadernota 2024 wordt weergegeven.

Afgeronde bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027
N=Nadeel V=Voordeel				
<u>Begroting 2023</u>				

Basis Programmabegroting 2023	V 5.136	V 8.736	V 2.926	
Actualisering begroting 2023 / 1e begrotingswijziging (2023-001)	N 2.110	N 1.996	N 1.883	
Voor raadsbehandeling	V 3.026	V 6.740	V 1.043	
Amendementen (wijziging 2023-002)	N 55	N 59	N 59	
Raadsbesluit 10 november 2022	V 2.971	V 6.681	V 984	V 984
Najaarsbericht 2022 (raad 15 december 2022)	V 1.835	V 1.019	V 449	V 449
Totaal na Najaarsbericht 2022	V 4.806	V 7.700	V 1.433	V 1.433
Voorjaarsbericht 2023 (raad 22 juni 2023)	N 1.625	N 2 .178	N 3.083	N 3.059
Totaal na Voorjaarsbericht 2023 / voorafgaand aan Kadernota 2024	V 3.181	V 5.522	N 1.650	N 1.626

De cijfers 2024 – 2027 van bovenstaand financieel beeld zijn het uitgangspunt voor deze Kadernota 2024, dus voorafgaand aan nieuwe voorstellen.

Beschouwingen voorafgaand aan de Kadernota

Financieel ravijn van 2026 (en 2027)

De bijstelling van de begroting bij het Voorjaarsbericht 2023 geeft in 2024 en 2025 nog een positief beeld, vooral vanwege bij de start van het huidige kabinet voorziene extra rijksuitgaven 2022-2025 en het besluit om in die jaren de stijging van de opschalingskorting te bevriezen. Die voornemens van het kabinet hadden een positief effect op de algemene uitkering en op onze gemeentelijke financiën tot en met 2025. Het kabinet heeft vorig jaar bij de meicirculaire al aangegeven die lijn van extra uitgaven na 2025 niet door te zetten en de extra stijging van de opschalingskorting direct weer toe te passen. Dit leidt tot een daling van de algemene uitkering in 2026 en verder. Hierdoor ontstaat in 2026 (en deels nog extra in 2027) een financieel ravijn waar alle gemeenten last van hebben. Waalwijk is daarop geen uitzondering.

In overleg met de gemeenten van de regio Hart van Brabant en de M50-gemeenten en door nog steeds lopende stevige onderhandelingen van de VNG met het rijk zijn acties uitgezet om dit ravijn ongedaan te maken. Vooralsnog heeft dat niet geresulteerd in concrete verbeteringen. Bij de meicirculaire 2023 wordt daar meer duidelijk over.

Voor het eerst sinds jaren is de meerjarenbegroting van de gemeente Waalwijk voorafgaand aan de Kadernota niet sluitend. Vervolgens worden daar de onontkoombaarheden en de uitwerking en continuering van onze ambities aan toegevoegd, waar door het financieel meerjaren beeld verder verslechterd. Vooralsnog komen wij in deze Kadernota niet met voorstellen om de meerjaren perspectief sluitend te maken.

Hieronder zullen we achtereenvolgens ingaan op bestending van bestaand beleid, de onontkoombaarheden en de uitwerking en continuering van onze ambities.

Onontkoombaarheden als gevolg van bestending van bestaand beleid.

Bestending van bestaand beleid betreft de toevoegingen die als onontkoombaarheden jaarlijks aan de meerjaren begroting in het laatste (nieuwe) jaar worden toegevoegd. Dit heeft betrekking op de dekking van kapitaallasten van de uitvoering van het Integraal Uitvoeringsprogramma (IUP), voor extra kapitaallasten van de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed en voor extra onderhoud wegens areaaluitbreidingen. Vanuit de Begroting 2023 is dit gedaan tot en met de jaarschijf 2026, vanuit de Begroting 2024 dient hieraan de jaarschijf 2027 te worden toegevoegd. Hetzelfde geldt voor het effect van de areaaluitbreiding op de opbrengst onroerende zaakbelastingen, waarvan we het effect, evenals vorig jaar, hebben laten corresponderen met de jaarlijkse toevoeging aan het budget voor het onderhoud van wegen en openbaar groen wegens areaaluitbreiding. Met een verhoging van de OZB buiten inflatie is conform het coalitieprogramma geen rekening gehouden.

De onontkoombaarheden uit onderstaande tabel zijn ook verder toegelicht in bijlage 1

<i>Bedragen x € 1.000</i>	<i>N = Nadeel</i>	<i>V= Voordeel</i>	2027
Bestending beleid naar 2027 toe:			
Kapitaallasten IUP etc.	N		261
Kapitaallasten verduurzaming vastgoed	N		25
Areaaluitbreidingen OZB	V		75
Onderhoud openbaar groen / wegen wegens areaaluitbreidingen	N		75
Totaal		N	286

Onontkoombaarheden

In onderstaand overzicht is aangegeven wat naar de mening van het college de onontkoombaarheden voor de Kadernota 2024 zijn. Het college wenst de betreffende bedragen op de begroting te brengen.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	<i>N=Nadeel</i>	2024	2025	2026	2027
<i>V=Voordeel</i>					
1 Lagere algemene uitkering, toevoegen					N

	jaarschijf 2027				3.114
2	Toevoegen kapitaallasten IUP jaarschijf 2027				N 261
3	Toevoegen kapitaallasten verduurzaming vastgoed jaarschijf 2027				N 25
4	Toevoegen autonome groei OZB jaarschijf 2027				V 75
	Toevoegen groei areaal 2027 wegen en groen jaarschijf 2027				N 75
5	Extra tariefstijging jeugdzorg via regio (8% i.p.v. 5%)	N	342	N 342	N 342
6	Hogere bijdrage GGD: actualisering basispakket	N	86	N 86	N 86
7	Hogere bijdrage Baanbrekers: begroting 2024 (deel boven de 5%)	N	357	N 435	N 406
8	Autonome ontwikkelingen ICT en informatiebeveiliging	N	250	N 250	N 250
Totaal onontkoombaarheden		N	1.035	N 1.113	N 1.116 4.484

Verkorte toelichting onontkoombaarheden

In het kort worden de onontkoombaarheden hieronder toegelicht. Uitgebreidere toelichtingen zijn opgenomen in Bijlage 1: formulieren onontkoombaarheden.

1. Lagere algemene uitkering, toevoegen jaarschijf 2027 (voorstel KN24/O.01)

De huidige meerjaren begroting loopt tot en met 2026. Op basis van de actuele gegevens van de algemene uitkering gemeentefonds daalt deze van € 93.203.000 in 2024 naar € 90.089.000 in 2027, een nadeel van € 3.114.000 voor 2027. Deze daling van de algemene uitkering is een vervolg op het al eerder bekend financiële ravijn van 2026.

2. Toevoegen kapitaallasten IUP jaarschijf 2027 (voorstel KN24/O.02)

Voor het jaar 2027 zijn de kapitaallasten IUP bijgeraamd met € 261.000, zoals opgenomen in de door de raad vastgestelde Nota van Uitgangspunten 2024.

3. Toevoegen kapitaallasten verduurzaming vastgoed jaarschijf 2027 (voorstel KN24/O.03)

Vanaf de begroting 2023 is gestart met het per jaar (netto) investeren van € 300.000 in verduurzaming vastgoed. Ieder jaar komt er een nieuw krediet bij, met als gevolg dat de kapitaallasten in 2027 ook hoger worden.

4. Toevoegen autonome groei OZB en groei areaal wegen en groen jaarschijf 2027 (voorstel KN24/O.04)

Conform gebruikelijke systematiek is het effect van areaaluitbreiding voor de OZB (Onroerende Zaakbelasting) en het onderhoud van wegen en groen van areaaluitbreiding in laatste jaar (2027) opgenomen. Dit betekent € 75.000 aan zowel extra OZB-opbrengst (baten) als aan extra budget onderhoud wegen en groen (lasten).

5. Extra tariefstijging jeugdzorg via regio (8% in plaats van 5%) (voorstel KN24/O.05)

In de Kaderbrief en de begroting 2024 van de regio Hart van Brabant is voor jeugdzorg rekening gehouden met een indexering van 8%, dat is 3% hoger dan de 5% waar we voor de begroting van Waalwijk rekening mee houden. Het effect van deze extra stijging is structureel € 342.000. Het effect van de 5% basisindexering 2024 wordt verwerkt in de begroting 2024

6. Hogere bijdrage GGD actualisering basispakket (voorstel KN24/O.06)

De raad heeft op 9 maart 2023 ingestemd met de Kadernota 2024 van de GGD, waarbij het basispakket is geactualiseerd; dit kost structureel € 86.000 extra per jaar.

7. Hogere bijdrage Baanbrekers begroting 2024 (deel boven de 5%) (voorstel KN24/O.07)

Op basis van de begroting 2024 van Baanbrekers stijgt de bijdrage met meer dan de 5% indexering 2024 die voor onze begroting 2024 wordt gehanteerd en dit effect wordt als onontkoombaar meegenomen in onze Kadernota 2024.

8. Autonome ontwikkelingen ICT en informatiebeveiliging (voorstel KN24/O.08)

Ontwikkelingen in de ICT en wettelijke eisen informatiebeveiliging leiden ertoe dat de lasten structureel stijgen met € 250.000 per jaar.

Uitgebreidere toelichtingen zijn opgenomen in Bijlage 1: Formulieren onontkoombaarheden .

Uitwerking en continuering van ambities

In onderstaand overzicht is de uitwerking en continuering van de ambities uit het collegeprogramma "Samen werken aan de toekomst" voor de Kadernota 2024 aangegeven. Het college wenst de desbetreffende bedragen in de begroting op te nemen. Uitgebreidere toelichtingen op deze vertaling ambities treft u in bijlage 2 bij deze Kadernota aan.

Bedragen x € 1.000 V=Voordeel	N=Nadeel	2024	2025	2026	2027
<u>Uitvoeringskracht</u>					
1 Formatie-uitbreiding Griffie	N 186	N 186	N 186	N 186	N 186
2 Formatie-uitbreiding TBUI / groen	N 195	N 195	N 195	N 195	N 195
3 Formatie-uitbreiding TVVB / belastingen	N 200	N 200	N 200	N 200	N 200
4 Formatie-uitbreiding TORV	N 210	N 210	N 210	N 210	N 210
5 Formatie-uitbreiding TPUB	N 30	N 30	N 30	N 30	N 30
6 Formatie-uitbreiding TWYZ / specialist zorg en veiligheid	N 86	N 86	N 86	N 86	N 86

<u>Continuering ambities</u>					
7	Opstart Quiet Community	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
8	Team 12	N 36			
9	Onderzoek Hoefsvengebied	N 100			
10	Brabant Port, bijdrage MCA	N 45			
11	Ondermijningsjurist	N 50	N 50		
12	Evenementenvisie	N 33			
13	Jongerenpunt	N 15	N 15	N 15	N 15
14	Leerwerkloket	N 23			
15	2e wijk GGZ'er	N 85	N 85		
16	Koers sociaal domein	N 500	N 500	N 500	N 500
<u>Latere realisatie ombuigingen 2021</u>					
17	Later vervallen functie sluiswachter (i.v.m. insteekhaven)	N 107	N 107		
18	Subsidie Den Bolder	N 34			
Totaal uitwerking en continuering ambities		N 1.935	N 1.664	N 1.422	N 1.422

Verkorte toelichting uitwerking en continuering van ambities

In het kort worden de voorstellen uitwerking en continuering van ambities hieronder toegelicht. Uitgebreidere toelichtingen zijn opgenomen in Bijlage 2: formulieren uitwerking en continuering ambities.

1. Formatie-uitbreiding Griffie (voorstel KN24 / A.01)

De raad heeft op 6 april 2023 besloten om het college te verzoeken in de Kadernota voor de begroting 2024 als onontkoombaarheid een post van € 186.000 op te nemen voor deze

structurele formatie-uitbreiding van de Griffie. Deze uitbreiding betreft 2 fte: een senior raadsadviseur en een raadsadviseur.

2. Formatie-uitbreiding TBUI / groen (voorstel KN24 / A.02)

In het bestek voor Onderhoud Openbare Ruimte (OOR) staat beschreven aan welke beeldkwaliteit de omgeving moet voldoen. De huidige formatie-omvang volstaat niet meer, waardoor bepaalde taken niet of niet voldoende kunnen worden uitgevoerd. Om het gemeentelijk beleid en de bijbehorende ambities te kunnen waarmaken, wordt voorgesteld formatie structureel met 3 fte uit te breiden.

3. Formatie-uitbreiding TVVB / belastingen (voorstel KN24 / A.03)

Door toename aantal WOZ-bezwaren, uitbreiding areaal (meer aanslagen) en invoering omgevingswet is de huidige formatie van belastingen ontoereikend. Voorstel is om de formatie uit te breiden met 2 fte, voor kwaliteit (0,5 fte), gegevensbeheer (0,5 fte) en juridische zaken (1 fte).

4. Formatie-uitbreiding TORV (voorstel KN24 / A.04)

Voor TORV wordt in de begroting gerekend met areaaluitbreiding, maar in de praktijk zijn deze extra gelden echt nodig voor daadwerkelijk onderhoud groen en onderhoud wegen. Er zijn geen middelen t.b.v. formatie-uitbreiding, waardoor het team over een reeks van jaren onder steeds grotere druk is komen te staan. Om kwaliteit te kunnen handhaven wordt een formatie-uitbreiding met 2 fte senior beheerders openbaar gebied voorgesteld.

5. Formatie-uitbreiding TPUB (voorstel KN24 / A.05)

Arbeidsmigranten die de intentie hebben om langer dan 4 maanden in Nederland te blijven moeten worden ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP). Dit is een wettelijke plicht. Bij vertrek uit Nederland moeten we ze uitschrijven. Wordt dit vergeten maar wordt de arbeidsmigrant niet meer op de plek waar deze staat ingeschreven in de BRP dan volgt er een adresonderzoek. Dit is verplicht om de informatie in de BRP op orde te houden. In 2024 openen twee nieuwe campussen voor in totaal 700 arbeidsmigranten. Om te blijven voldoen aan de wet wordt voorgesteld de functie medewerker Publiekszaken met 15 uur per week uit te breiden.

6. Formatie-uitbreiding TWYZ / specialist zorg en veiligheid (voorstel KN24 / A.06)

Sinds de toegang tot de jeugdhulp en de uitgebreidere Wmo-hulpvormen zijn belegd binnen de gemeente Waalwijk, zijn de verantwoordelijkheden voor Team Wijz elk jaar enorm toegenomen. Externe factoren (zoals een toenemende instroom en regievraagstukken rondom veiligheid) blijven structureel blijven opstapelen. Dit vraagt meer specialisering en begeleiding hierop van het team; voorgesteld wordt het team WIJZ uit te breiden met 1 fte Specialist Zorg en Veiligheid.

7. Opstart Quiet Community (voorstel KN24 / A.07)

In de raadsinformatiebrief 084-22 van 8 november 2022 (zie: Raadsinformatiebrief 084-22 Quiet Community) is aangegeven dat er een verkenning plaats vindt naar de haalbaarheid van een Quiet Community in Waalwijk. Op dit moment is niet duidelijk in welke omvang de cofinanciering gevonden wordt. Bij het opstellen van de begroting 2024 wordt dit nader bezien.

8. Team 12 (voorstel KN24 / A.08)

Via Team 12 nemen jongeren deel aan een leer- en werktraject waarbij hun persoonlijke ontwikkeling en mentaal welbevinden centraal staat. Zo vergroten we hun kansen op de arbeidsmarkt. Voorgesteld wordt om in 2024 € 36.000 op te nemen in de begroting. Na evaluatie wordt bezien of we dit project structureel willen borgen; de afweging daarvoor volgt bij de Kadernota 2025.

9. Onderzoek Hoefsvengebied (voorstel KN24 / A.09)

Als nadere uitwerking van het collegeprogramma 2022-2026 wordt een visie opgesteld voor het Hoefsvengebied. Voorgesteld wordt voor dit onderzoek € 100.000 in de begroting 2024 op te nemen.

10. Brabant Port, bijdrage MCA (voorstel KN24 / A.10)

Brabant Ports is een samenwerking tussen 9 gemeenten die beschikken over een

binnenhaven (Bergen op Zoom, 's-Hertogenbosch, Land van Cuijk, Meierijstad, Oosterhout, Oss, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk) en de stichting MCA Brabant (Stichting Multimodaal Coördinatie en Adviescentrum Noord-Brabant). MCA richt zich onder andere op het bevorderen van het multimodaal transport binnen de provincie Noord-Brabant en van en naar de zeehavens. Voor 2024 heeft de stichting MCA de gemeente Waalwijk verzocht om een bijdrage van € 45.000.

11. Ondernijningsjurist (voorstel KN24 / A.11)

Vanaf 2019 maakt de gemeente Waalwijk gebruik van de inzet van een jurist op het thema ondernijning. Omdat het op dit moment nog niet mogelijk is deze taken geheel te beleggen in onze eigen organisatie, wordt voorgesteld om voor 2024 en 2025 € 50.000 per jaar in de begroting op te nemen. Bedoeling is dat in die tijd kennis en kunde wordt overgedragen naar eigen medewerkers, die daarvoor ook opgeleid worden.

12. Evenementenvisie (voorstel KN24 / A.12)

Voor het verder professionaliseren van evenementen wordt voorgesteld in 2024 € 33.000 in de begroting op te nemen.

13. Jongerenpunt (voorstel KN24 / A.13)

Voorstel is om het jongerenpunt structureel te maken en hiervoor € 15.000 per jaar in de begroting op te nemen. Zo hebben we jongeren tussen de 16 en 26 jaar beter in beeld en kunnen we zorgen voor vroegtijdige begeleiding bij opleiding, werk, financiën en zorg gerelateerde vragen.

14. Leerwerkloket (voorstel KN24 / A.14)

Met het leerwerkloket zetten we in op het leven lang ontwikkelen van onze inwoners. Voorgesteld wordt om hiervoor € 23.000 in de begroting 2024 op te nemen.

15. 2e wijk GGZ' er (voorstel KN24 / A.15)

In de koers sociaal domein beogen we om meer preventieve inzet te plegen om curatieve inzet zo veel mogelijk te voorkomen. De middelen voor een 2e wijk GGZ'er zijn alleen vrijgemaakt voor 2023. Voorgesteld wordt deze inzet te verlengen in 2024 en 2025 (voor € 85.000 per jaar).

16. Koers sociaal domein (voorstel KN24 / A.16)

In vervolg op de koers sociaal domein willen we starten met indicatievrije zorg jeugd en WMO. Voorgesteld wordt hiervoor voorlopig structureel € 500.000 per jaar in de begroting op te nemen. Voor de Kadernota 2025 moet er een integraal beeld zijn van hetgeen in de meerjaren begroting nodig is.

17. Later vervallen functie sluiswachter (i.v.m. insteekhaven) (voorstel KN24 / A.17)

Inmiddels is duidelijk dat door vertraging in het project Insteekhaven de eerder vastgestelde ombuiging van € 107.000 op vaste formatie sluiswachter niet met ingang van 2024 is te realiseren. Voorgesteld wordt om deze ombuiging met twee jaar op te schorten (wordt dan met ingang van 2026).

18. Subsidie Den Bolder (voorstel KN24 / A.18)

Er is nog geen nieuw beleid voor ontmoetingsvoorzieningen geformuleerd. Daarom wordt voorgesteld om (ook) voor 2024 de eerder besloten ombuiging van € 33.500 met 1 jaar op te schorten.

Een uitgebreidere toelichting van bovenstaand voorstellen uitwerking en continuering ambities bij de Kadernota 2024 is opgenomen in Bijlage 2: formulieren uitwerking en continuering ambities .

Begroting na Kadernota 2024

<i>Bedragen x € 1.000</i> <i>V=Voordeel</i>	<i>N=Nadeel</i>	2024	2025	2026	2027
Startpositie voorafgaand aan de Kadernota 2024		V 3.181	V 5.522	N 1.650	N 1.626
Onontkoobaarheden		N 1 .035	N 1.113	N 1.116	N 4 .484
Sub-totaal na onontkoobaarheden		V 2.146	V 4.409	N 2.766	N 6.110
Uitwerking en continuering van ambities		N 1.935	N 1.664	N 1.422	N 1.422
Financieel beeld 2024-2027 na Kadernota 2024		V 211	V 2.745	N 4.188	N 7.532

Beschouwing bij bovenstaand financieel beeld

Nadat de effecten van alle voorstellen aan onontkoobaarheden en uitwerking en continuering ambities zijn verwerkt, resteert bovenstaand financieel beeld. Alleen de jaren 2024 en 2025 laten een positief beeld zien. Met ingang van 2026 slaat dit om in een nadeel van € 4,2 miljoen, dat in 2027 nog verder toeneemt tot € 7,5 miljoen.

Nog niet bekende gegevens Meicirculaire 2023

Bij het bovenstaande moeten we direct opmerken dat de begrotingspositie in belangrijke mate wordt bepaald (en onder druk staat) door de algemene uitkering uit het gemeentefonds. In het bovenvermelde perspectief is rekening gehouden met de stand van zaken uit de op dit moment meest recente circulaire over het gemeentefonds, de decembercirculaire 2022. Benadrukt wordt nogmaals dat eerst meer duidelijkheid en zekerheid ontstaat bij – in eerste instantie – de Meicirculaire 2023 en later bij de daadwerkelijke samenstelling van de begroting.

Over de uitkomsten van de Meicirculaire 2023 zal de raad zo snel mogelijk en in ieder geval voorafgaand aan het kaderstellend debat van 6 juli a.s. worden geïnformeerd.

Vorbereiding begroting 2024 / actualisering begroting 2024

Rekening houdend met de Nota van Uitgangspunten voor de begroting 2024, de uitkomsten van het kaderstellend debat op 6 juli en de uitkomsten van de Meicirculaire 2023 zal de begroting 2024 worden samengesteld.

Grote projecten

Voor de Kadernota 2024 is gekeken naar de stand van zaken op een aantal grote projecten.

Insteekhaven

In het Voorjaarsbericht 2023 is nadere informatie over de Insteekhaven opgenomen, met een verwijzing naar de laatste kwartaalrapportage, zie: Raadsinformatiebrief 035-23 Insteekhaven .

Het bestemmingsplan is onherroepelijk, de gunning aan aannemer is geweest, wachten is nu nog op een onherroepelijke natuurvergunning. De natuurvergunning is verstrekt, maar er is beroep tegen ingesteld. Met de kapitaallasten van de extra investering van € 5,4 miljoen in 2024 is rekening gehouden in de begroting.

Gerelateerd aan de insteekhaven loopt via de regiodeal van Midpoint het project Smart Port met mogelijke cofinanciering vanuit Waalwijk. Momenteel wordt dit verder onderzocht.

Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL)

In het Voorjaarsbericht 2023 is nadere informatie opgenomen over de stand van zaken voor het GOL. Zie: Voorjaarsbericht 2023: GOL

Momenteel is er nog geen uitspraak van de Raad van State, nog geen onherroepelijk PIP en nog geen onherroepelijke Natuurvergunning. Een verdere vertraging van het project zal waarschijnlijk resulteren in aanvullend benodigde middelen om tot uitvoering te komen.

Naar verwachting gaat het hier om een bandbreedte tussen de 5 en 13 miljoen euro. We houden voorlopig rekening met een bedrag van € 10 miljoen (in 2025).

Herontwikkeling De Els en directe omgeving

Eerder dit jaar is de raad geïnformeerd over ontwikkelingen De Els; zie:

Raadsinformatiebrief 024-23 Herontwikkeling De Els

Vervolgens bent u op 16 maart 2023 geïnformeerd over de samenwerkingsovereenkomst (SOK) herontwikkeling De Els, zie: Raadsinformatiebrief 029-23 SOK Herontwikkeling De Els

Op 28 maart 2023 is de raad geïnformeerd over participatie herontwikkeling De Els. Zie:

Participatie herontwikkeling De Els

Met het sluiten van de SOK en het aanvragen van de subsidies Woningbouwimpuls (WBI) en Impulsaanpak winkelgebieden (IW) committeren wij ons aan cofinanciering.

We houden binnen de algemene reserve rekening met € 4 miljoen (in 2024).

Geluidsscherm A59

Op 1 maart 2023 is de raad geïnformeerd over het verlengen/verhogen van geluidschermen A59 Waalwijk-Oost. Zie: Raadsinformatiebrief 020-23 Geluidsscherm A59 .

Vervolgens heeft de raad op 6 april een motie aangenomen waarin het college opgedragen wordt in gesprek te gaan met Rijkswaterstaat om het geplande geluidsscherm te verhogen en te verlengen en hiervoor middelen te reserveren ten laste van de algemene reserve. Zie:

Motie 20230406 Geluidsscherm Waalwijk Oost

Het gesprek met Rijkswaterstaat loopt en het resultaat hiervan bepaalt de hoogte van de benodigde middelen.

Mobiliteitsplan

De raad heeft op 9 maart 2023 besloten: 1. Het mobiliteitsplan 2030 vaststellen als nieuw richtinggevend beleid en 2. De middelen die nodig zijn voor het uitvoeringsprogramma (voor periode 2024-2027 ingeschat op investeringsbedrag € 11.225.000 en structurele exploitatielasten van € 70.000) nu nog niet beschikbaar stellen, maar deze wensen integraal afwegen in de Kadernota 2024.

Op dit moment hebben wij nog geen keuze gemaakt, omdat we dit in samenhang met het Integraal Uitvoeringsplan (IUP) willen bezien. De middelen die nu opgenomen zijn voor het Integraal Uitvoeringsplan (IUP) zullen worden geheerprioriteerd; dit wordt de komende periode onderzocht. Over de uitkomsten daarvan volgt een voorstel bij de begroting 2024, waarbij we nog extra middelen gaan vragen.

Reserves

Overzicht belangrijkste reserves

In de jaarrekening 2022 is een compleet overzicht van alle reserves per 31 december 2022 opgenomen. Zie verder: Staat van reserves jaarrekening 2022. In deze Kadernota worden alleen de (beleidsmatig) meest relevante reserves in onderstaande tabel opgenomen.

Bedragen x € 1.000	eind 2022
Algemene reserve	22.346
Beleidsreserve	1.213
Reserve grondexploitatie	6.989
Reserve onderwijshuisvesting	6.889

De prognose van de algemene reserve en van de beleidsreserve worden hierna afzonderlijk toegelicht.

Algemene Reserve

De Algemene Reserve bedraagt per 31 december 2022 € 22.346.000. We verwachten dat in 2023 de Algemene Reserve zich naar huidig inzicht en op basis van hetgeen we in deze Kadernota voorstellen als volgt ontwikkelt.

Bedragen x € 1.000	stand
Stand per 31 december 2022	22.346
<u>Onttrekkingen 2023 (al eerder besloten):</u>	
Bestemmingsplan Bloemenoordflats (begr. wijz. 2020 / 005)	-820
Aankoop / sloop Winterdijk 3 (begr. wijz. 2020/011)	-93
Breedtesportgala 2023 en 2026	-34
Begroting 2023: onttrekking voor toevoeging aan reserve sociaal domein	-950
Begroting 2023: onttrekking voor toevoeging 2023 - 2026 aan beleidsreserve	-5.358
Begroting 2023: onttrekking voor toevoeging 2023 aan reserve Duurzaamheid (cofinanciering Grote Oogst)	-250

Begroting 2023: onttrekking voor toevoeging 2023 aan reserve implementatie omgevingswet	-1.200
Begroting 2023: dekking lasten senior beleidsmedewerker 2023 / 2024	-200
Begroting 2023: amendementen Den Bolder / Langstraat Media	-54
Totaal onttrekking 2023 al besloten (in mindering op stand reserve)	-8.958
<u>Sub-totaal 1: Stand algemene reserve op basis van besluitvorming raad</u>	<u>13.388</u>
<u>Onttrekkingen 2023 (onder voorbehoud raadsbesluiten)</u>	
Verduurzaming Den Bolder (begr. wijz. 2023 / 011 ; raad 25 mei 2023)	-326
Uitbreiding formatie Griffie / Voorjaarsbericht 2023 (begr. wijz. 2023 / 015 ; raad 22 juni 2023)	-18
Implementatie Koers Sociaal Domein (begr. wijz. 2023/019; raad 22 juni 2023)	-775
Totaal Onttrekkingen 2023 (in mindering op stand reserve)	-1.119
<u>Toevoegingen 2023 (onder voorbehoud raadsbesluiten 22 juni 2023):</u>	
Concept jaarrekening 2022 (begr. wijz. 2023 / 009)	11.771
Nota Grondexploitatie (begr. wijz. 2023 / 013)	1.854
Totaal toevoegingen 2023	+13.625
<u>Kadernota 2024, voorstel KN24 / A.16: Koers sociaal domein (onder voorbehoud raad 6 juli 2023)</u>	-925
<u>Sub-totaal 2 (onder voorbehoud raadsbesluiten)</u>	<u>+11.581</u>
Indicatief beschikbaar in AR	24.969

In bovenstaand overzicht wordt geen rekening gehouden met meerjarige exploitatiesaldi voor de jaren 2023-2027.

Streven is dat binnen de algemene reserve minimaal € 5 miljoen vrij beschikbaar blijft, mede gelet op risico's en weerstandsvermogen / weerstandsratio. Rekening houdend met dit gegeven is er nog € 20,0 miljoen aan ruimte binnen de algemene reserve.

Voor 3 grote projecten (GOL, De Els en geluidsscherm) houden we vooralsnog rekening met de volgende bedragen:

Voorstellen Kadernota 2024:	Bedragen x € 1.000
Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL) <i>tussen € 5 en € 13 miljoen</i>	10.000
Herontwikkeling De Els / cofinanciering	4.000
Geluidsscherm A59	p.m.
Totaal	14.000

Rekening houdend met bovenstaande bedragen is er nog voor € 6,0 miljoen aan vrije ruimte binnen de algemene reserve.

Beleidsreserve

Bedragen x € 1.000	
Stand in jaarrekening 2022 (eind 2022)	1.213
Programmabegroting 2023 en Actualisering begroting 2023: bijstorten 2023 - 2026	5.358
Beschikbaar in beleidsreserve	6.571
<u>Onttrekkingen 2023 en verder</u>	
Te voorziene onttrekkingen 2023 - 2025 door niet gerealiseerde onttrekkingen 2022	-1.213
Geplande onttrekkingen 2023 - 2026	-5.358
Totaal nog voorziene / geplande onttrekkingen 2023 - 2026	- 6.571

Rekening houdend met deze mutaties zal de beleidsreserve geheel besteed worden.

Risico's en voorzieningen

Exploitatierisico's

De risico's bestaan uit:

- Risico's zoals opgenomen in de jaarrekening 2022 in de risicokaarten (zie: Risicokaarten jaarrekening 2022);
- Realisatie van de resterende ombuigingen (stand van zaken is in de samenvatting van het Voorjaarsbericht 2023 beschreven);
- Meerjaren ramingen sociaal domein;
- Uitkomsten Meicirculaire 2023 (algemene uitkering gemeentefonds).

De risico's die in de exploitatiebegroting worden gelopen, zijn uitgeschreven in de paragraaf weerstandsvermogen die behoort bij de begroting en jaarrekening. Dit resulteert in een benodigde weerstandscapaciteit die wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Daarnaast is voor 2024 een inschatting gemaakte op basis van hetgeen in deze Kadernota wordt voorgesteld.

Voor de jaren 2021 - 2024 wordt in onderstaande tabel uit de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit de weerstandratio afgeleid:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Kadernota 2024
Beschikbare weerstandscapaciteit	33.818	42.484	30.663	37.216
Benodigde weerstandscapaciteit	15.800	16.100	16.000	16.000
Weerstandsratio	2,14	2,64	1,92	2,33

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat op basis van huidige gegevens uit het totaal van de algemene reserve (zonder resultaatbestemming bij de jaarrekening 2022) en de reserve grondexploitatie per 1 januari 2024, vermeerderd met de geraamde opbrengst OZB 2024 en onvoorzien. De benodigde weerstandscapaciteit 2024 is indicatief op basis van actuele gegevens uit de jaarrekening 2022. Bij de begroting 2024 wordt deze geactualiseerd.

Een ratio voor het weerstandsvermogen van 1,0 tot 1,4 wordt voldoende geacht. Een ratio van 0,8 tot 1,0 wordt als matig bestempeld, terwijl een ratio boven 1,4 aangemerkt wordt als ruim voldoende.

Met betrekking tot de ratio tussen 1,92 en 2,64 moet wel de kanttekening worden geplaatst dat rekening is gehouden met 100% verhoging van de OZB (in 2024 voor € 13,7 miljoen). Wordt die voor de Kadernota 2024 buiten beschouwing gelaten, dan zakt de ratio indicatief voor 2024 naar 1,47 en is daarmee nog ruim voldoende.

Grondexploitatie risico's

De reserve grondexploitatie geldt als algemene buffer voor alle risico's binnen de grondexploitatie. Aan de reserve worden onafwendbare verliezen onttrokken en (tussentijdse) winstnemingen toegevoegd. Zoals bekend is door de raad bepaald dat deze reserve minimaal € 5 miljoen moet bedragen. Een saldo beneden dit minimum moet direct vanuit de algemene reserve worden aangevuld. De hoogte van de reserve grondexploitatie wordt jaarlijks in de nota grondexploitatie heroverwogen. In de Nota Grondexploitatie 2023 is opgenomen dat € 1.854.220 vanuit de reserve Grondexploitatie aan de algemene reserve wordt toegevoegd.

Zie ook: Nota Grondexploitatie 2023 .

Om de risico's binnen de grondexploitatie zoveel mogelijk beheersbaar te houden wordt jaarlijks, gelijktijdig met het opstellen van de jaarrekening, een Nota grondexploitatie opgesteld. Hierin vindt een jaarlijkse actualisatie van de kostprijsberekeningen plaats. Indien er sprake is van onafwendbare risico's wordt er ter grootte van de eindwaarde van het gecalculerde verlies een voorziening getroffen ten laste van de reserve grondexploitatie.

Voorzieningen

Voor zover toekomstige verplichtingen niet gedekt kunnen worden in de exploitatie(begroting) dienen hiervoor voorzieningen te worden gevormd. Eind 2022 bedragen de voorzieningen € 9.323.000:

Bedragen x € 1.000	eind 2022
Voorziening	
Voorziening onderhoud gebouwen	1.543
Voorziening wethouderspensioenen APPA	2.315
Voorziening verlofsparen	146
Voorziening afvalstoffenheffing	1.950
Voorziening riolering	3.369
Totaal	9.323

De middelen in de voorzieningen afvalstoffenheffing en riolering kunnen worden gebruikt om de tarieven 2024 (en verder) te matigen.

Tarieven in de begroting 2024

Alle tarieven worden op basis van de door de raad vastgestelde Nota van Uitgangspunten voor de samenstelling van de begroting 2024 aangepast met het inflatiepercentage van

5,0% voor het jaar 2024. Voor de jaren daarna wordt noch aan de batenkant, noch aan de lastenkant rekening gehouden met inflatie.

Voor afvalstoffenheffing en rioolrechten mogen de tarieven maximaal kostendekkend zijn, rekening houdend met eventuele inzet van de middelen uit de bijbehorende voorzieningen. Dat zal op basis van de bij de begroting 2024 bekende gegevens worden gezien.

In deze Kadernota worden geen tariefverhogingen voorgesteld.

De invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in 2024 gaan een effect hebben op de te heffen leges. Deze effecten zullen meegenomen worden bij het opstellen van de legesverordening 2024.

Bij de begroting 2024 kan de raad nog nadrukkelijk de afweging maken over de voorgenomen tariefaanpassingen.

Besluitvorming

Op 29 juni 2023 is een gespreksavond over de Kadernota 2024 gepland, waarbij inwoners en/of fracties deze nota agenderen voor bespreking. Het kaderstellend debat is op 6 juli. Zoals u weet, stelt de raad de Kadernota niet vast, maar wordt de raad verzocht om in te stemmen met de door het college in de Kadernota vastgelegde beleidsrichting alsmede met de door het college voorgestane mutaties ter verwerking in de begroting 2024 en de daarbij behorende meerjarenramingen.

Op basis van de kaderstelling door de raad zullen wij vervolgens de begroting 2024 en het daarbij behorend meerjarenperspectief samenstellen.

Wij gaan ervan uit – en wij zullen ons daartoe inspannen – dat het begrotingsjaar 2024 sluitend aan de raad kan worden voorgelegd. Voor zover wij afwijken van de in deze Kadernota door de raad geaccordeerde mutaties, zullen wij dit expliciet in de begroting vermelden.

Bijlagen

Bijlage 1: Formulieren onontkoombaarheden

	Bedragen x € 1.000 V=Voordeel	N=Nadeel	2024	2025	2026	2027
1	Lagere algemene uitkering, toevoegen jaarschijf 2027					N 3.114
2	Toevoegen kapitaallasten IUP jaarschijf 2027					N 261
3	Toevoegen kapitaallasten verduurzaming vastgoed IUP jaarschijf 2027					N 25
4	Toevoegen autonome groei OZB jaarschijf 2027					V 75
	Toevoegen groei areaal wegen en groen jaarschijf 2027					N 75

5	Extra tariefstijging jeugdzorg via regio (8% i.p.v. 5%)	N 342	N 342	N 342	N 342
6	Hogere bijdrage GGD actualisering basispakket	N 86	N 86	N 86	N 86
7	Hogere bijdrage Baanbrekers: begroting 2024 (> 5%)	N 357	N 435	N 438	N 406
8	Autonome ontwikkelingen ICT en informatiebeveiliging	N 250	N 250	N 250	N 250
Totaal onontkoombaarheden		N 1.035	N 1.113	N 1.116	N 4.484

Hieronder worden bovenstaande individuele voorstellen onontkoombaarheden nader toegelicht.

Overzicht voorstellen college

Maatregelen

KN24|O.01 Lagere algemene uitkering, toevoegen jaarschijf 2027

Onderwerp	KN24 / O.01 Lagere algemene uitkering, toevoegen jaarschijf 2027			
Portefeuillehouder	T. Klerx			
Team	Team Financiën en inkoop (TFIN)			
Beleidsveld / programma	0.3 Bestuur en ondersteuning / Financiën			
Productnummer /-naam	914	Algemene uitkering		
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten				N 3.114
Baten				N 3.114
Saldo				N 3.114
Toelichting	<p>Voor de start van de Kadernota 2024 is de jaarschijf 2027 gelijk aan die van 2026. Afwijkingen in de jaarschijf 2027 ten opzichte van 2026 worden afzonderlijk opgenomen bij de Kadernota 2024.</p> <p>In de Decemercirculaire 2022 is al een doorkijk van 2026 naar 2027 opgenomen.</p> <p>Daaruit blijkt dat de algemene uitkering in 2026 nog € 93.203.000 is en in 2027 daalt naar € 90.089.000, een daling en dus een nadeel van € 3.114.000.</p> <p>Zie ook RIB 009-23: https://waalwijk.notubiz.nl/document/12376562/2</p>			

Dit is een vervolg op het eerder al bekende ravijn van 2026, dat dus ook in 2027 nog doorwerkt. Bij alle gemeenten leidt dat ravijn tot grote structurele financiële problemen. Dit is onder de aandacht bij de VNG en verder te ondernemen acties richting het rijk zijn in voorbereiding.
 Voor Waalwijk betekent dit ravijn van 2026:
 Tussen 2025 en 2026 daalt de algemene uitkering van € 99.407.000 naar € 93.203.000. Een daling van € 6.204.000, waarmee in de meerjarenbegroting al is rekening gehouden (zie ook raadsinformatiebrief 080-22 Septembercirculaire 2022, verwerkt in Najaarsbericht 2022).
 Zie RIB 080-22: <https://waalwijk.notubiz.nl/document/11951538/1>
 In 2 jaar tijd, van 2025 naar 2027 daalt de algemene uitkering in totaal dus van € 99.407.000 (2025) naar € 90.089.000 (2027), een daling van ongeveer 10% (in totaal dus € 9.318.000).

KN24|O.02 Toevoegen kapitaallasten IUP jaarschijf 2027

Onderwerp	KN24 O.02 Toevoegen kapitaallasten IUP jaarschijf 2027			
Portefeuillehouder	T. Klerx			
Team	Team Ontwerp Openbare Ruimte (TOOR)			
Beleidsveld / programma	2 Verkeer, vervoer en waterstaat 7 Volksgezondheid en milieu			
Productnummer/-naam	Diversen	Diversen		
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten				N 261
Baten				
Saldo				N 261
Toelichting	<p>Voor de start van de Kadernota 2024 is de jaarschijf 2027 gelijk aan die van 2026. Afwijkingen in de jaarschijf 2027 ten opzichte van 2026 worden afzonderlijk opgenomen bij de Kadernota 2024. Conform gebruikelijke systematiek worden in het laatste jaar (2027) de kapitaallasten IUP bijgeraamd met € 261.000. Daar is al eerder melding van gemaakt in het raadsvoorstel IUP 2023-2024.</p>			

KN24|O.03 Toevoegen kapitaallasten verduurzaming vastgoed jaarschijf 2027

Onderwerp	KN24 O.03 Toevoegen kapitaallasten verduurzaming vastgoed jaarschijf 2027			
Portefeuillehouder	S. Schuijffel			
Team	Team Beheer Openbare Ruimte en Vastgoed (TORV)			
Beleidsveld / programma	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
Productnummer/-naam	Diversen	Diversen		

	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten				N 25
Baten				
Saldo				N 25
Toelichting				
<p>Voor de start van de Kadernota 2024 is de jaarschijf 2027 gelijk aan die van 2026. Afwijkingen in de jaarschijf 2027 ten opzichte van 2026 worden afzonderlijk opgenomen bij de Kadernota 2024.</p> <p>Naar aanleiding van het coalitieakkoord 2022-2026 is een jaarlijkse (netto-) investering van € 300.000 opgenomen voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed, waarbij ieder jaar gemiddeld 2 gebouwen worden verduurzaamd. Extra kapitaallasten 2027 ten opzichte van 2026 zijn opgenomen.</p> <p>De ambitie is om 55 kernpanden te verduurzamen.</p>				

KN24|O.04 Toevoegen autonome groei OZB jaarschijf 2027

Onderwerp	KN24 O.04 Areaaluitbreiding OZB / onderhoud groen & wegen 2027			
Portefeuillehouder	T. Klerx			
Team	Team Vergunningverlening en belastingen (T.VVB) en Team Beheer Openbare Ruimte en Vastgoed (TORV)			
Beleidsveld / programma	Diversen			
Productnummer /-naam	Diversen	Diversen		
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten				N 75
Baten				V 75
Saldo				0
Toelichting				
<p>Conform gebruikelijke systematiek in laatste jaar (2027), zoals opgenomen in Nota van Uitgangspunten. Dit betekent € 75.000 aan extra OZB-opbrengst (baten) en € 75.000 aan extra budget onderhoud groen en wegen, vanwege autonome groei in het te onderhouden areaal.</p>				

KN24|O.05 Extra tariefstijging jeugdzorg via regio (8% i.p.v. 5%)

Onderwerp	KN24 O.05 Extra tariefstijging jeugdzorg via regio (8% > 5%)
------------------	--

Portefeuillehouder	D. Odabasi			
Team	Team WYZ			
Beleidsveld / programma	6 Sociaal domein			
Productnummer /-naam	Diversen	Diversen		
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 342	N 342	N 342	N 342
Baten	N 342	N 342	N 342	N 342
Saldo	N 342	N 342	N 342	N 342
Toelichting				
<p>In de kaderbrief van de regio Hart van Brabant is voor 2024 een tariefstijging voor jeugdzorg aangekondigd van 8%. Voor de begroting 2024 betekent in totaal een nadelig financieel effect van € 1.006.000. De reguliere prijsindex 2024 komt uit op 5% (op grond van CPB ramingen 2024). Dit betekent een bovenmatige tariefstijging jeugdzorg van 3%, zijnde € 342.000 structureel extra nadeel. Dit nadeel wordt nu bij de Kadernota 2024 meegenomen, omdat een dergelijke stijging niet uit het accres gemeentefonds bij de Meicirculaire 2023 (in juni bekend) kan worden opgevangen (voor de basis van 5% geldt dat in principe wel).</p>				

KN24|O.06 Hogere bijdrage GGD : actualisering basispakket

Onderwerp	KN24 O.06 Hogere bijdrage GGD : actualisering basispakket			
Portefeuillehouder	D. Odabasi			
Team	Team Maatschappelijke Ontwikkeling (TMAO)			
Beleidsveld / programma	7 Volksgezondheid en milieu			
Productnummer /-naam	709	Volksgezondheid: subsidies en bijdragen		
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 86	N 86	N 86	N 86
Baten	N 86	N 86	N 86	N 86
Saldo	N 86	N 86	N 86	N 86
Toelichting				
<p>De raad heeft op 9 maart 2023 ingestemd met de Kadernota 2024 met daarbij de actualisatie basispakket. Vanwege de indexering en de actualisatie van het basispakket stijgt de gemeentelijke bijdrage van € 1.834.364 in 2023 naar € 2.085.418 in 2024. De meerkosten, te weten € 250.548 zijn onontkoombaar.</p>				

De meerkosten zijn als volgt samengesteld:

- € 130.059 voor de indexering. Deze post wordt nu niet meegenomen en betrokken bij de compensatie uit het accres van de algemene uitkering bij de meircirculaire 2023.
- € 86.000 voor de actualisatie van het basispakket. Dit wordt nu meegenomen bij de Kadernota 2024.

Zie raadsvoorstel: <https://waalwijk.notubiz.nl/document/12361131/2/RV+Kadernota+2024+GGD+HvB>

KN24|O.07 Hogere bijdrage Baanbrekers : begroting 2024 (deel boven de 5%)

Onderwerp	KN24 O.07 Hogere bijdrage Baanbrekers : begroting 2024 (deel boven de 5%)			
Portefeuillehouder	F. Spierings			
Team	Team Maatschappelijke Ontwikkeling (TMAO)			
Beleidsveld / programma	6 Sociaal domein			
Productnummer/-naam	616	Uitstroombevordering		
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 607	N 685	N 688	N 656
Via accres (raming 5%)	V 250	V 250	V 250	V 250
Baten				
Saldo	N 357	N 435	N 438	N 406
Toelichting	<p>Eerder is de oorspronkelijke begroting 2023 van Baanbrekers geactualiseerd, waarna de bijdrage aan Baanbrekers op € 5.027.000 staat. De stijging in 2023 is al verwerkt in het Voorjaarsbericht 2023.</p> <p>De begroting 2024 van Baanbrekers laat een verdere stijging zien van de gemeentelijke bijdrage. De kostenstijging komt met name door factoren waar geen invloed op uit te oefenen is. Zoals CAO stijgingen (grootste kostenstijging) en de stijging van de gasprijs (nieuwe aanbesteding). Ook is er een aantal incidentele voordelen. Meerjarig stijgt de gemeentelijke bijdrage dus meer dan de te verwachten 5% aan prijsstijging (o.b.v. ramingen CPB).</p> <p>Rekening houdend met de verwachting dat 5% van de hogere bijdrage aan Baanbrekers via het accres van de algemene uitkering bij de meircirculaire 2023 wordt gecompenseerd, blijft bovenstaande reeks aan extra stijging 2024 en verder over.</p> <p>Zie raadsvoorstel: https://waalwijk.notubiz.nl/document/12642130/2/RV+Ontw_begr_+2024+en+jaarrekening+2022+Baanbrekers</p>			

KN24|O.08 Autonome ontwikkelingen ICT en informatiebeveiliging

Onderwerp	KN24 O.08 Autonome ontwikkelingen ICT en informatiebeveiliging		
Portefeuillehouder	F. Spierings		
Team	Team informatie- en communicatietechnologie (TICT)		
Beleidsveld / programma	0.3 Bestuur en ondersteuning / Financiën		
Productnummer/-naam	029	Team ICT (overhead)	

	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 250	N 250	N 250	N 250
Baten				
Saldo	N 250	N 250	N 250	N 250
Toelichting				
<p>De opbouw van de huidige budgetten en kredieten van team ICT is gebaseerd op het meerjaren ICT investeringsplan 2019-2021. De huidige kredieten en budgetten zijn de afgelopen vier jaar wel geïndexeerd maar verder nauwelijks mee gegroeid met allerlei ICT-ontwikkelingen, toenemende complexiteit en afhankelijkheid van leveranciers, prijsstijgingen en ambities van de gemeente Waalwijk. ICT heeft door collectief in te kopen de toenemende kosten de afgelopen jaren kunnen drukken.</p> <p>De belangrijkste ontwikkelingen die leiden tot tekorten op software zijn als volgt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Steeds meer leveranciers bieden hun software producten enkel nog vanuit de cloud aan en dit brengt extra kosten met zich mee, omdat de leverancier meer kosten maakt. 2. De complexiteit van de ICT-omgeving is de afgelopen jaren toegenomen. Meer software is ingezet ter ondersteuning van de gemeentelijke bedrijfsvoering en dienstverlening. Meer koppelingen worden gelegd tussen systemen, daardoor is meer externe expertise noodzakelijk. 3. De prijsstijgingen door de hoge inflatie en de krapte op de arbeidsmarkt hebben ook invloed op de huidige budgetten. De belangrijkste leveranciers passen indexatie toe die niet in lijn zijn met de indexering van de gemeentelijke budgetten. 4. De groei en behoefte (o.a. tijd- en plaats onafhankelijk werken) van de organisatie en de komst van abonnementsvormen waar meer betaald wordt voor per persoon per maand. <p>Naast deze ontwikkelingen komt nieuwe wetgeving op gemeenten af die vergaande eisen stelt aan de beveiligingsmaatregelen die gemeenten moeten nemen. Met verschillende omvangrijke incidenten bij gemeenten is het noodzakelijk om te blijven investeren in maatregelen ter preventie van incidenten en klaar te zijn indien een cyberincident zich voordoet.</p> <p>Beoogde prestaties:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gemeentelijke systemen en informatie adequaat beveiligen met aanvullende beveiligingsmaatregelen (monitoring en response) op basis van nieuwe wetgeving. 2. Het bestaande serviceniveau van de gemeentelijke ICT dienstverlening en bedrijfsvoering continueren. 				

Bijlage 2: formulieren uitwerking en continuering ambities

Bedragen x € 1.000 V=Voordeel	N=Nadeel	2024	2025	2026	2027
<u>Uitvoeringscapaciteit</u>					
1	Formatie-uitbreiding Griffie	N 186	N 186	N 186	N 186
2	Formatie-uitbreiding TBUI / groen	N 195	N 195	N 195	N 195
3	Formatie-uitbreiding TVVB / belastingen	N 200	N 200	N 200	N 200

4	Formatie-uitbreiding TORV	N 210	N 210	N 210	N 210
5	Formatie-uitbreiding TPUB	N 30	N 30	N 30	N 30
6	Formatie-uitbreiding TWYZ / specialist zorg en veiligheid	N 86	N 86	N 86	N 86
<u>Uitwerking en continuering ambities</u>					
7	Opstart Quiet Community	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
8	Team 12	N 36			
9	Onderzoek Hoefsvengebied	N 100			
10	Brabant Port, bijdrage MCA	N 45			
11	Ondermijningsjurist	N 50	N 50		
12	Evenementenvisie	N 33			
13	Jongerenpunt	N 15	N 15	N 15	N 15
14	Leerwerkloket	N 23			
15	2e wijk GGZ'er	N 85	N 85		
16	Koers sociaal domein	N 500	N 500	N 500	N 500
<u>Latere realisatie ombuigingen 2021</u>					
17	Later vervallen functie sluiswachter (i.v.m. insteekhaven)	N 107	N 107		
18	Subsidie Den Bolder	N 34			
Totaal uitwerking en continuering ambities		N 1.935	N 1.664	N 1.422	N 1.422

Hierna volgt de uitgebreide toelichting op de voorstellen.

Overzicht voorstellen college

Hierna volgt de uitgebreide toelichting op de voorstellen.

Maatregelen

KN24|A.01 Formatie uitbreiding griffie

Onderwerp	KN24 A.01 Formatie-uitbreiding griffie			
Portefeuillehouder	S. Ausems			
Team	Griffie			
Beleidsveld / programma	0.1 Bestuur en ondersteuning / Bestuur			
Productnummer /-naam	002 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer			
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 186	N 186	N 186	N 186
Baten				
Saldo	N 186	N 186	N 186	N 186
Toelichting				
<p>In afstemming met de fractievoorzitters wil de werkgeverscommissie de formatie van de griffie uitbreiden met 2 FTE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een senior raadsadviseur (indicatief schaal 11) voor 36 uur per week - Een raadsadviseur (indicatie schaal 10) voor 36 uur per week. <p>Reden van uitbreiding zijn onder meer het beter in positie kunnen brengen van de raad én het verminderen van de hoge werkdruk in relatie tot het takenpakket, het wegwerken van het achterstallig werk door en het verminderen van kwetsbaarheid bij de griffie.</p> <p>De raad heeft op 6 april 2023 besloten om het college te verzoeken in de kadernota voor de begroting 2024 als onontkoombaarheid een post van € 186.000 op te nemen voor deze structurele formatie-uitbreiding.</p>				
Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar	Keuzevrijheid		
Nee	ja	ja		
Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?				
Een goede ondersteuning van de raad door het realiseren van een kwantitatief en kwalitatief robuuste griffie. Hierdoor kan de raad beter in positie worden gebracht in zijn drie rollen (volksvertegenwoordigend, kaderstellend en controlerend).				
Personele consequenties	2 fte			

KN24|A.02 Formatie uitbreiding TBUI / groen

Onderwerp	KN24 A.02 Formatie-uitbreiding TBUI / groen			
Portefeuillehouder	T. Klerx			
Team	Team Buitendienst (TBUI)			
Beleidsveld / programma	5 Cultuur, sport en recreatie			
Productnummer/-naam	504 Onderhoud openbaar groen			
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 195	N 195	N 195	N 195
Baten				
Saldo	N 195	N 195	N 195	N 195
Toelichting	<p>Medewerkers van de buitendienst voeren het boomonderhoud van alle bomen in de openbare ruimte in de gehele gemeente Waalwijk uit. Tevens voeren zij het dagelijks onderhoud van de openbare ruimte in het gebied Waalwijk Noord uit en onderhouden ze de vier begraafplaatsen in de gemeente. Deze werkzaamheden zijn beschreven in het zogenaamde OOR-bestek (OOR= Onderhoud Openbare Ruimte) en bomenbeleid.</p> <p>In het OOR-bestek staat beschreven aan welke beeldkwaliteit de omgeving moet voldoen. De huidige formatie-omvang volstaat niet meer waardoor bepaalde taken niet of niet voldoende kunnen worden uitgevoerd.</p> <p>Dat is onder andere feitelijk waarneembaar in de enorme olopemde achterstand in de begeleidingsnoei van nieuwe/jonge bomen, de afkeur op beeldniveau van de binnenstad (met name op onkruid, kauwgom en (zwerf)afval) en begraafplaatsen en niet op de laatste plaats de werkdruk die de medewerkers dagelijks ervaren.</p> <p>Er zijn meerdere factoren die deze situatie veroorzaken. Door een extern bureau is er een berekening gemaakt op basis van landelijke kengetallen* waaruit blijkt dat er voor het uitvoeren van het OOR-bestek (Waalwijk Noord en begraafplaatsen) met het huidige areaal 20,8 fte nodig is en voor het boomonderhoud 8,1 fte, met de huidige formatie, respectievelijk 18 fte en 6,5 fte komt dit neer op een totaal tekort van 4,4 fte. Nieuw aangelegd groen en geplante bomen worden de eerste jaren nog onderhouden door de aannemer. Na die tijd wordt het onderhoud overgedragen aan de Buitendienst. Om te zorgen dat het areaal dat nu in onderhoud is bij de Buitendienst is het nodig de formatie met 3 fte uit te breiden. Wanneer de huidige ambities om meer groen en meer bomen te planten wordt gerealiseerd zal naar verwachting in de toekomst een verdere uitbreiding van de formatie noodzakelijk zijn.</p> <p>Redenen van het ontstaan van dit verschil zijn divers, op hoofdlijnen kunnen als reden worden aangegeven: de invloed van het klimaat op groei en bloei, areaal uitbreidingen, meer arbeidsintensievere plant- en boomsoorten, beëindiging gebruik bestrijdingsmiddelen en de beperktheid in alternatieven daarvoor, dienstverleningsniveau (meldingen burgers), langer groeiseizoen, hogere vervuilingsgraad en de ambities; o.a. (bio)diversiteit en meer gewoon ook de toename in aantallen bomen en groen.</p> <p><i>*landelijke kengetallen waaronder de IMAG-normen, GWW-normen en de uitgangspunten van de Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte 2018 (KOR). Het model berekent de benodigde uren waarbij rekening wordt gehouden met bv grondsoort, vervuilingssnelheid en stedelijkheidsklasse.</i></p>			
Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar		Keuzevrijheid	
Nee	ja		ja	
Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?				
<p>Door de formatie beter af te stemmen op de werkelijke situatie (omvang areaal, klimaat, groeiseizoen, dienstverlening, beleid qua plantkeuze, (bio)diversiteit, meer groen/meer bomen) kunnen de werkzaamheden (boomonderhoud, onkruidbestrijding, maaiwerk, afval (gedumpt en zwerf), begraafplaatsonderhoud, snoeiwerkzaamheden, bladcampagne, reageren op meldingen en overige groenwerkzaamheden) uitgevoerd worden en kan de gemeente haar</p>				

beleid en de ambitie waarmaken.
Om de huidige formatie af te stemmen op de huidige situatie is uitbreiding van de formatie met 3 fte noodzakelijk. Functie Specialisten groen (t.b.v. uitvoering OOR-bestek en boomonderhoud) en functie Begraafplaatsbeheerders zijn ingedeeld in schaal 5, incl. de loonsverhoging m.i.v. 2023 komt dat uit op € 65.000per fte.

Personele consequenties 3 fte

KN24|A.03 Formatie uitbreiding TVVB / belastingen

Onderwerp	KN24 A.03 Formatie-uitbreiding TVVB / belastingen			
Portefeuillehouder	T. Klerx			
Team	Team Vergunningverlening en belastingen (TVVB)			
Beleidsveld / programma	0.3 Bestuur en ondersteuning / Financiën			
Productnummer/-naam	993 Team vergunningverlening en belastingen			
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 200	N 200	N 200	N 200
Baten				
Saldo	N 200	N 200	N 200	N 200

Toelichting

Het Belastingenteam staat voor de grootste uitdagingen die ze ooit heeft gehad. Allereerst de enorme toename van ingediende WOZ bezwaren door zowel particulieren als No Cure No Pay-bureaus (NCNP-bureaus). De laatste jaren zien we het aantal bezwaren ingediend door NCNP-bureaus stijgen. Dit jaar is de stijging exorbitant hoog.

Het verwerken van circa 1.500 bezwaren (stand per 20 maart 2023) en mogelijke beroepen dit jaar is onmogelijk met de huidige bezetting en inhuur en daarvoor gaan we extra inhuren in 2023. Maar ook voor 2024 en verder verwachten we een hoger niveau aan bezwaren dan de afgelopen jaren.

Daarnaast is de gemeente de afgelopen jaren gegroeid. Voor wat betreft het aantal inwoners zag het vanaf 2018 een toename van bijna 3,5% naar 49.342 inwoners op dit moment. Vanaf die periode is ook het aantal WOZ-objecten toegenomen. Dit met ruim 5% naar momenteel 27.157 WOZ-objecten. De formatie, waarin vanaf 2019 gewerkt wordt, is hierin niet meegegroeid.

De invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 heeft de nodige impact op de wereld van lokale belastingen. Deze zal ervoor zorgen, dat in de toekomst meer vergunningsvrij kan worden gebouwd. Lokale belastingorganisaties zullen dus moeten organiseren dat ze goed geïnformeerd blijven over de ontwikkeling van objecten binnen de gemeente. Dit om een juiste waardering van objecten te kunnen blijven borgen.

Vanwege bovengenoemde ontwikkelingen is uitbreiding van de formatie om het werk aan te kunnen ontkoombaar:

- **0,5 Kwaliteitsmedewerker vast (beleidsmedewerker) toevoegen**

De huidige bezetting weet de eindjes aan elkaar te knopen met de flexibele schil die er nu is, maar hierdoor ontbreekt structurele aandacht voor het maken van beleidskeuzes (welke belastingsoorten willen we wel/niet heffen), controles en aandacht voor efficiëntere procesinrichting.

- **0,5 fte gegevensbeheer toevoegen**

Door de mogelijkheid om gegevensbeheertaken te schuiven tussen het belastingen- en vergunningenteam gaat er extra tijd naar gegevensbeheer bij Belastingen. Dit is nodig gebleken om gegevensbeheer solide te houden. Door een hoge kwaliteit lukt het om verderop in het proces winst te boeken in het waarden. Nu wordt gegevensbeheer tijdelijk aangevuld vanuit het Vergunningenteam, maar deze tijdelijke oplossing is niet houdbaar. De hoge kwaliteit van BAG beheer leidt tot een hoge kwaliteit op het waarderingsproces en daarmee een winst voor bezwaar en daarmee een procentueel laag aandeel beroepen. Het is dus wenselijk de extra inzet structureel te maken.

- **1 juridische medewerker toevoegen**

Deze persoon vangt de huidige kwetsbaarheid in het team op en pakt werkzaamheden die nu blijven liggen op binnen heffen en bezwaar/beroep.

Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar	Keuzevrijheid
Ja: Gemeentewet, Algemene wet bestuursrecht, Wet WOZ en Algemene wet inzake rijksbelastingen	ja	ja
Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?		
<p>Tijdig en op voldoende niveau (Waarderingskamer) afhandelen van waarden, bezwaar en beroep. Daarbij opgemerkt dat art. 236 Gemeentewet i.c.m. artikel 7.10 Awb de termijn regelt m.b.t. het doen van uitspraak op bezwaar. Bij overschrijding van een termijn kan een ingebrekestelling volgen, die geld kan gaan kosten. Een risico dat mee kan spelen als de bezwaren niet op tijd zijn afgewerkt.</p> <p>Kwetsbaarheid in afdeling en afhankelijkheid van externe capaciteit terugbrengen.</p> <p>Gegevensbeheer op niveau houden.</p> <p>Procesverbetering en beleidskeuzes maken om met structurele bezetting in de toekomst de werklust aan te kunnen.</p>		
Personele consequenties	2 fte	

KN24|A.04 Formatie uitbreiding TORV

Onderwerp	KN24 A.04 Formatie-uitbreiding TORV			
Portefeuillehouder	T. Klerx			
Team	Team Beheer Openbare Ruimte en Vastgoed (TORV)			
Beleidsveld / programma	2 Verkeer, vervoer en waterstaat			
Productnummer /-naam	996 Team openbare ruimte en vastgoed (TORV)			
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 210	N 210	N 210	N 210
Baten				
Saldo	N 210	N 210	N 210	N 210
Toelichting				
<p>Team ORV (TORV) is een beheerteam in een bedrijfsmatige schil van de gemeente. Het beheer van de openbare ruimte kan gezien worden als een keten van werkzaamheden en is opgebouwd uit de onderdelen programmeren, contracteren en realiseren. De werkdruk wordt als (te) hoog ervaren vanwege:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ambities en projectenportefeuille: meer complexe projecten, omvang van de IUP-projectenportefeuille (van € 12 miljoen naar € 24 miljoen) heeft geleid tot een toename van de werkvoorraad met 30%. • Programma's: Vanuit de programma's Duurzaamheid en Binnenstad wordt een aanvullend beroep gedaan op de expertise en capaciteit om de komende jaren de Waalwijkse ambities waar te maken. • Areaaluitbreiding: De afgelopen 10 jaar is het te beheren areaal van het openbaar gebied fors toegenomen. Denk daarbij aan het gereedkomen van diverse majeure projecten als Landgoed Driessen, Haven fase 7 en 8, diverse in- en uitbreidingsplannen en diverse uitvoeringsprogramma's (waaronder het IUP) en vele OOR bestekken. <p>We hebben Cyber Advies gevraagd onderzoek te doen naar naar de capaciteit die nodig is voor de taken die door de TOOR en TORV worden uitgevoerd. Dit onderzoek is onderbouwd met kengetallen voor het projecten-, beheer- en onderhoudswerk en zijn gebenchmarkt aan vergelijkbare beheerorganisaties van gemeenten in heel Nederland. Samenvattend blijkt uit het onderzoek dat de omvang van de formatie van de team TORV niet goed meer aansluit op de omvang van het takenpakket. Idealiter zou de formatie structureel met 4,0 fte uitgebreid moeten worden.</p>				

Cruciaal is het toevoegen van twee senior beheerders Openbaar Gebied. Zij gaan het team over de volle breedte extra houvast bieden. Daarmee vergroten we individuele ontwikkelruimte binnen het team en is de verwachting dat dit ten goede komt aan de uitvoeringskracht, effectiviteit en werkplezier van het team.

KN24|A.05 Formatie uitbreiding TPUB

Onderwerp	KN24 A.05 Formatie-uitbreiding TPUB			
Portefeuillehouder	S. Ausems			
Team	Team Publiekszaken (TPUB)			
Beleidsveld / programma	0.2 Bestuur en ondersteuning / Burgerzaken			
Productnummer/-naam	991 Team Publiekszaken			
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 30	N 30	N 30	N 30
Baten				
Saldo	N 30	N 30	N 30	N 30
Toelichting	<p>In 2024 openen twee nieuwe campussen voor arbeidsmigranten. De campus aan de Kroonweg heeft ruimte voor 400 arbeidsmigranten. Aan de Valkenvoortweg komen ongeveer 300 arbeidsmigranten wonen. Door het openen van deze campussen verdubbelt het aantal plekken voor arbeidsmigranten op een campus.</p> <p>Arbeidsmigranten die de intentie hebben om langer dan 4 maanden in Nederland te blijven moeten worden ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP). Dit is een wettelijke plicht. Bij vertrek uit Nederland moeten we ze uitschrijven. Wordt dit vergeten maar wordt de arbeidsmigrant niet meer op de plek waar deze staat ingeschreven in de BRP dan volgt er een adresonderzoek. Dit is verplicht om de informatie in de BRP op orde te houden.</p> <p>Met de huidige capaciteit bij team Publiekszaken kunnen wij de taken voortkomend uit de twee campussen niet uitvoeren. Om te blijven voldoen aan de wet verwachten we een uitbreiding nodig te hebben van 15 uur per week in de functie medewerker Publiekszaken.</p>			
Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar		Keuzevrijheid	

Ja, Wet basisregistratie Personen	ja	ja
Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?		
Arbeidsmigranten die in Waalwijk komen wonen en de intentie hebben om langer dan 4 maanden te blijven in te schrijven in de BRP. Bij vertrek vanuit Waalwijk en/of Nederland zonder melding hiervan onderzoek te starten waar de persoon naar toe is gegaan. Doel is het op orde houden van de Basisregistratie Personen.		
Personele consequenties	0,42 fte	

KN24|A.06 Formatie uitbreiding TWYZ / specialist zorg en veiligheid

Onderwerp	KN24 A.06 Formatie-uitbreiding TWYZ / specialist zorg en veiligheid			
Portefeuillehouder	D. Odabasi			
Team	Team Welzijn Inkomen Jeugd en Zorg (TWYZ)			
Beleidsveld / programma	6 Sociaal domein			
Productnummer/-naam	992 Team WIJZ			
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 86	N 86	N 86	N 86
Baten				
Saldo	N 86	N 86	N 86	N 86
Toelichting				
<p>Sinds de toegang tot de jeugdhulp en de uitgebreidere Wmo-hulpvormen zijn belegd binnen de gemeente Waalwijk, zijn de verantwoordelijkheden voor Team Wijz elk jaar enorm toegenomen. Team Wijz heeft zich elke keer doorontwikkeld om deze extra verantwoordelijkheden op te kunnen vangen. Het is echter zo dat externe factoren (zoals een toenemende instroom en regievraagstukken rondom veiligheid) zich structureel blijven opstapelen. Dit vraagt meer specialisering en begeleiding hierop van het team.</p> <p>Om deze reden is er een Specialist Zorg en Veiligheid binnen Team Wijz aangenomen om met name de senior regisseurs te ondersteunen bij casuïstiek die als onvoldoende veilig worden beoordeeld. Het is begrijpelijk, na deze investering op het werken met 'onveilige casuïstiek', er nu ook een verdiepingsvraagstuk komt op de inhoud van de casuïstiek. De expertise die een Specialist Zorg en Veiligheid biedt aan senior regisseurs, is van belang om problematieken van cliënten goed te kunnen doorgronden, te kunnen begrijpen welke hulpverleningsinzet van belang is en welke stappen er vervolgens in het proces van de hulpverlening genomen moeten worden. Daarbij ligt de complexiteit van de casussen in het veiligheidsteam over het geheel genomen hoger dan binnen het huidige senior regisseurs-schap. Door de komst van het veiligheidsteam is de rol van de Specialist intensiever en noodzakelijker geworden.</p> <p>Naast dat consultatie van een Specialist Zorg en Veiligheid bijdraagt aan de kwaliteit van onze medewerkers, is consultatie van een Specialist juridisch verplicht.</p>				
Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar	Keuzevrijheid		
Nee	ja	ja		

Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?	
<p>De uitbreiding met 1 fte specialist Zorg en veiligheid zorgt voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - We voldoen nog beter aan onze juridische verplichting; - We borgen de kwaliteit van onze medewerkers die werken met onveilige en complexe casuïstiek: we zijn in staat een goede analyse te maken, en maken zorgvuldige afwegingen die passend zijn bij de inhoud van elke afzonderlijke casus. We dragen hierdoor bij aan een plan van aanpak dat past bij het betreffende gezin; volgen, toetsen en sturen bij wanneer de omstandigheden hier om vragen. - We kunnen daadwerkelijk uitvoering geven aan de gefaseerde ketensamenwerking, volgens de visie van de VNG. Naast het borgen van acute en stabiele veiligheid, zijn we ook in staat om te werken aan herstelgerichte zorg. - Ontlast de werkdruk bij medewerkers. - Medewerkers voelen zich gesteund in de casussen en het voelt als een gedeelde verantwoordelijkheid. - De signalen van onveiligheid worden besproken en gekeken hoe deze het beste geborgd kunnen worden. - We zorgen voor het actueel houden van kennis, nieuwe ontwikkelingen in het vak en dragen deze over aan de medewerkers. Hiermee dragen we bij aan de kwaliteit van Team Wijz. - We kunnen aansluiten bij de casuïstiekbesprekingen en intervisie. Hiermee zorgen we voor een lerende en reflecterende werkomgeving. - We kunnen investeren in de samenwerking met ketenpartners, en versterken hiermee de samenwerking (met partners als het Zorg & Veiligheidshuis, Veilig Thuis enz. - We kunnen input leveren vanuit de inhoud en daarmee bijdragen aan het ontwikkelen van beleid binnen Waalwijk. 	
Personele consequenties	1 fte

KN24|A.07 Opstart Quiet Community

Onderwerp	KN24 A.07 Opstart Quiet Community			
Portefeuillehouder	D. Odabasi			
Team	Team Maatschappelijke Ontwikkeling (TMAO)			
Beleidsveld / programma	6 Sociaal domein			
Productnummer /-naam				
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Baten				
Saldo	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Toelichting	<p>In de raadsinformatiebrief van 8 november 2022 is aangegeven dat er verkenning plaats vindt over de haalbaarheid van Quiet Community in Waalwijk. Het uitgangspunt is om een Quiet Waalwijk te realiseren als er sprake is van cofinanciering. Daarnaast moet er sprake zijn van voldoende draagvlak. Deze verkenning loopt. Op 7 maart heeft er een bijeenkomst plaats gevonden met een aantal ondernemers. Op dit moment zijn er nog geen concrete bedragen toegezegd. De verwachting dat de cofinanciering gaat lukken zijn positief.</p> <p>De ervaring is dat een bedrag van € 150.000 per jaar volstaat. De aanname is dat bij een succesvolle start in de eerste jaar. De financiering de jaren daarna via de partner via de partners gerealiseerd wordt. De uitdaging ligt dan vooral in de exploitatiekosten.</p> <p>Op dit moment is het niet duidelijk in welke omvang er cofinanciering gevonden wordt en kunnen er geen concrete bedragen genoemd worden. Daarom wordt vooralsnog een p.m. post opgenomen en bij de begroting 2024 verder bezien.</p>			

Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar	Keuzevrijheid
Nee	Nee	ja
Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?		

KN24|A.08 Team 12

Onderwerp	KN24 A.08 Team 12			
Portefeuillehouder	D. Odabasi / F. Spierings			
Team	Team Maatschappelijke Ontwikkeling (TMAO)			
Beleidsveld / programma	6 Sociaal domein			
Productnummer/-naam	Diversen			
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 36			
Baten				
Saldo	N 36			
Toelichting				
<p>We creëren aanbod waarin er meer kansen zijn voor alle (potentieel) kwetsbare jongvolwassenen in de gemeente Waalwijk. We zetten het bestaande aanbod van Team 12 hiervoor in. Team 12 is onder andere opgenomen in 'Jong in Waalwijk' en het beleidsplan WMO. De Participatiewet is verankerd via Baanbrekers.</p> <p>Jongeren tot 27 jaar met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen gebruik maken van het aanbod van Team 12 van Stichting Samen RKC. Zij doen aan de hand van een werkcoach binnen RKC werkervaring op. Het leren van werknemersvaardigheden staat daarbij centraal. Deelnemers kunnen gebruik maken van het netwerk van Stichting Samen RKC voor een vervolg op de reguliere arbeidsmarkt.</p> <p>Het project wordt momenteel uitgevoerd met de gemeente Heusden.</p> <p>Team 12 is de afgelopen 2 jaar incidenteel bekostigd. Hiermee borgen we de inzet van Team 12 voor nog minimaal 1 jaar. Daarna evalueren we of we het project structureel willen borgen. Voor de kadernota 2025 maken we deze afweging.</p>				
Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar	Keuzevrijheid		
Nee	Nee	ja		

Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?
Via Team 12 nemen jongeren deel aan een leer- werktraject waarbij hun persoonlijke ontwikkeling en mentaal welbevinden centraal staat. Hierdoor vergroten we hun kansen op de arbeidsmarkt.

KN24|A.09 Onderzoek Hoefsvensgebied

Onderwerp	KN24 A.09 Onderzoek Hoefsvensgebied			
Portefeuillehouder	T. Klerx			
Team	Team Ruimte, Economie en Werk (TREW)			
Beleidsveld / programma	5 Cultuur, sport en recreatie			
Productnummer /-naam				
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 100			
Baten				
Saldo	N 100			
Toelichting				
In het coalitieakkoord 2022-2026 is opgenomen: "Voor het Hoefsvengebied ontwikkelen we een totale visie, inclusief de aanleg van een openbaar stadsstrand. In deze raadsperiode komen we met een concreet voorstel voor dit gebied."				
Voor het onderzoek naar het Hoefsvengebied wordt een procesbegeleider ingezet en de visie wordt opgesteld door een externe partij.				
Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar		Keuzevrijheid	
Nee	Nee		ja	
Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?				
Een totaalvisie voor het gebied het Hoefsven. In deze visie moet de huidige situatie beschreven worden en de kansen en mogelijkheden voor in de toekomst.				

KN24|A.10 Brabant Port bijdrage MCA

Onderwerp	KN24 A.10 Brabant Port bijdrage MCA
------------------	--

Portefeuillehouder	F. Spierings			
Team	Team Ruimte, Economie en Werk (TREW)			
Beleidsveld / programma	3 Economie			
Productnummer/-naam	303 Economische ontwikkeling			
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 45			
Baten				
Saldo	N 45			
Toelichting				
<p>De gemeenten Oosterhout, Tilburg en Waalwijk hebben in 2014 voor de eerste keer de samenwerkingsovereenkomst Havens Midden-Brabant gesloten. In dit samenwerkingsverband, waarin ook de terminaloperators participeren, werken de gemeenten vooral samen als het gaat om afstemming van beleid omtrent de binnenhavens. In 2022 is de samenwerkingsovereenkomst verlengd voor 4 jaar. De komende periode zal Havens Midden Brabant evolueren naar Brabant Ports en gaat derhalve vervallen als Brabant Ports daadwerkelijk van start gaat. Voor Brabant Port is een Intentieverklaring aangegaan met 9 gemeenten die beschikken over een binnenhaven (Bergen op Zoom, 's-Hertogenbosch, Land van Cuijk, Meierijstad, Oosterhout, Oss, Steenberg, Tilburg, Waalwijk) en stichting MCA Brabant (Stichting Multimodaal Coördinatie en Adviescentrum Noord-Brabant). MCA richt zich onder andere op het bevorderen van het multimodaal transport binnen de provincie Noord-Brabant en van en naar de zeehavens. Zij behartigt de belangen van de provincie, Rijkswaterstaat, diverse watergebonden gemeenten (waaronder de gemeente Waalwijk), verladers, transportbedrijven en kennisinstellingen binnen de provincie Noord-Brabant. De raad is daarover op 28 februari 2023 geïnformeerd; zie: Raadsinformatiebrief 019-23 Samenwerking Brabantse binnenhavens .</p> <p>Voor 2023 hebben de deelnemende gemeenten een extra eenmalige bijdrage van € 10.000 toegezegd aan MCA Brabant om Brabant Ports verder te ontwikkelen, bekostiging vindt plaats uit regulier budget. Dit komt boven op de gebruikelijke bijdrage a € 5.000 aan MCA Brabant voor 2023.</p> <p>De uiteindelijke bijdrage van de leden aan Brabant Ports zal bestaan uit een vaste jaarlijkse bijdrage, die gelijk is voor iedereen en een variabele bijdrage op basis van af te nemen diensten. Voor 2024 heeft de stichting MCA de gemeente Waalwijk verzocht om een bijdrage van € 45.000.</p>				
Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar		Keuzevrijheid	
Nee	ja		ja	
Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?				
<p>Binnen het programma van MCA wordt gewerkt aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duurzaamheid: Hier wordt ingegaan op duurzame ontwikkelingen die van toepassing zijn voor de binnenhavens, zoals walstroom, Clean Energie hubs en vormgeven circulaire economie. • Professioneel havenbeheer en -ontwikkeling. • Implementeren ICT toepassingen: Ingezet wordt op een eenduidige manier om de binnenhavens eenduidig te ontsluiten, waarbij aangesloten wordt op de initiatieven die spelen binnen het Goederenvervoercorridorprogramma van het ministerie in samenwerking met de topsector Logistiek. • Gezamenlijk Health, Safety en Security beleid. • Gezamenlijke PR en communicatie. • Benutten kansen Europese samenwerking en verkrijgen landelijke en Europese subsidies. 				

KN24|A.11 Ondernijingsjurist

Onderwerp		KN24 A.11 Ondernijingsjurist			
Portefeuillehouder	S. Ausems				
Team	Team Leefbaarheid, Toezicht en Handhaving (TLTH)				
Beleidsveld / programma	1 Openbare orde en veiligheid				
Productnummer/-naam	102 Openbare orde en veiligheid				
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast				
Bedragen x € 1.000,-	2024		2025		2026
Lasten	N 50		N 50		
Baten					
Saldo	N 50		N 50		
Toelichting					
<p>In het voorkomen en bestrijden van onveiligheid, is de rol van de gemeente sterk gegroeid. Redenen voor deze ontwikkeling zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veranderende wetgeving die ons meer bevoegdheden en daarmee meer verantwoordelijkheden toekent; - toename van het aantal gemeentelijke taken die raken aan ondernijning (waaronder ook de taken in het sociaal domein); - bredere bestuurlijke en ambtelijke bewustwording, en; - niet het minst belangrijk: een beter zicht op steeds vernuftiger wordende criminelen. <p>Met deze toename in taken en onze intensievere inzet op veiligheid is ook het aantal juridische vraagstukken toegenomen. Om deze reden maakt Waalwijk sinds 2019 gebruik van de inzet van een jurist op het specifieke thema 'ondernijning'. Deze jurist, met specialistische kennis, wordt niet alleen ingezet op complexe casuïstiek en het thema Bibob, maar ook op versterking van onze ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid, wat we in de komende jaren nog verder willen verstevigen.</p> <p>Toen we in 2019 startten met de ondernijingsjurist, is hiervoor een bedrag van € 90.000 per jaar beschikbaar gesteld. In 2022 en 2023 werd dit een bedrag van € 70.000 per jaar. Voor de jaren 2024 en 2025 wordt een bedrag van € 50.000 per jaar gevraagd voor de inhuur van deze kracht.</p> <p>De ondernijingsjurist betreft een inhuurkracht. Dat wij inhuren heeft twee redenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is tot op heden tijdelijk geld beschikbaar gesteld. Daardoor zijn we aangewezen op inhuur omdat het te lastig is gebleken om op tijdelijke basis een kwalitatief goede ondernijingsjurist aan te trekken. - De bijzondere eisen die wij aan een ondernijingsjurist stellen zijn in de huidige arbeidsmarkt schaars te vinden. <p>Ook met structurele middelen zou het daarom niet mogelijk zijn om dezelfde kwaliteit aan te trekken als we nu hebben met onze inhuurkracht.</p> <p>Tegelijkertijd willen we ervoor waken dat onze organisatie te afhankelijk blijft van de externe inhuur van expertise. Daarom investeren we ook in het overdragen van kennis en kunde en het opleiden van eigen medewerkers op dit thema. We zien dat we hier al mooie stappen in maken en dat de inzet van de ondernijingsjurist op inhuurbasis daarmee op termijn niet meer noodzakelijk is. Omdat het op dit moment nog niet mogelijk is om deze taken geheel te beleggen in onze eigen organisatie, wordt voor 2024 en 2025 nog een bedrag van € 50.000 per jaar gevraagd om onze inzet op ondernijning te kunnen blijven borgen.</p>					
Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar		Keuzevrijheid		
Nee	ja		ja		
Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?					

- Uitvoering taken op gebied van openbare orde en veiligheid (waaronder Bibob-procedures)	
- Bewaking van ambtelijke en bestuurlijke integriteit	
- Borgen van juridische kwaliteitszorg op het gebied van ondermijning	
Personele consequenties	inhuur voor 2023 en 2024

KN24|A.12 Evenementenvisie

Onderwerp	KN24 A.12 Evenementenvisie			
Portefeuillehouder	T. Klerx			
Team	Team Maatschappelijke Ontwikkeling (TMAO)			
Beleidsveld / programma	5 Cultuur, sport en recreatie			
Productnummer /-naam				
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 33			
Baten				
Saldo	N 33			
Toelichting				
<p>Voor 2021 en 2022 is incidenteel € 33.000 per jaar beschikbaar gesteld door de raad voor de uitvoering van de evenementenvisie. Omdat er later gestart is met de uitvoering zijn de middelen eerder overgeheveld. Momenteel (mei 2023) wordt de laatste hand gelegd aan het uitvoeringsprogramma, gezien dit nog niet is vastgesteld door het College wordt voorgesteld om voor 2024 € 33.000 beschikbaar te stellen om de activiteiten door te laten gaan. Dit is continuering van huidig beleid, waarvan bij het nieuwe uitvoeringsprogramma verdere vertaling zal volgen. De middelen zullen met name besteed worden aan het (onderzoek naar het) vergemakkelijken van het aanvragen van subsidies en vergunningen, bijeenkomsten voor evenementenorganisatoren waarbij diverse onderwerpen met betrekking tot evenementen zullen worden besproken (denk aan veiligheid, duurzaamheid, co-financiering vinden etc.) en tot slot aan het verduurzamen van onze evenementen. Dit bedrag is dus niet bedoeld om extra subsidie te verlenen, maar om in te zetten op het professionaliseren van de evenementen.</p> <p>Voor de jaren 2025 en verder zal bij de Kadernota in 2024 verzocht worden middelen beschikbaar te stellen conform het – dan vastgestelde - uitvoeringsprogramma.</p>				
Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar		Keuzevrijheid	
Nee	Ja, voor de uitvoering van bestaand beleid.		ja	
Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?				
Het mogelijk maken van de uitvoering van het vastgestelde evenementenbeleid.				

KN24|A.13 Jongerenpunt

Onderwerp	KN24 A.13 Jongerenpunt			
Portefeuillehouder	F. Spierings			
Team	Team Maatschappelijke Ontwikkeling (TMAO)			
Beleidsveld / programma	6 Sociaal domein			
Productnummer /-naam	609 Jeugdwerk			
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 15	N 15	N 15	N 15
Baten				
Saldo	N 15	N 15	N 15	N 15
Toelichting				
<p>Sinds 2021 is de uitvoering van de taken van het Jongerenpunt van de regio Midden-Brabant door de gemeenten overgenomen. In Waalwijk voeren medewerkers van team Wijz deze taken uit. We zetten in Waalwijk de beweging in naar preventie en laagdrempelige indicatievrije ondersteuning. Het jongerenpunt past hierdoor naadloos in de uitgangspunten van het coalitieakkoord 2022-2026 'Samen werken aan de toekomst', het Uitvoeringsprogramma Preventie Jeugd 2023-2027 'Jong in Waalwijk' (trede 2) en de Koers Sociaal Domein.</p> <p>In 2023 is het werkbudget beschikbaar gesteld. Dit werkbudget wensen we structureel te maken. Hierdoor heeft de jongerenregisseur een werkbudget om de jongere verder te helpen en begeleiden. De jongerenregisseur kan gebruik maken van het aanbod opgenomen in de menukaart. De begeleiding is laagdrempelig en indicatievrij en voorkomt escalatie in de toekomst.</p>				
Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar		Keuzevrijheid	
Nee	Nee, voortzetting bestaand beleid.		ja	
Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?				
<p>Door het jongerenpunt zorgen we ervoor dat we jongeren tussen de 16 en 26 jaar beter in beeld hebben. Door jongeren in beeld te hebben en houden kunnen we zorgen voor vroegtijdige begeleiding bij opleiding, werk, financiën en zorg gerelateerde vragen. Dit heeft een preventieve werking, omdat het de jongere een betere start op de arbeidsmarkt geeft. Dit zorgt voor een grotere kans op een eigen bestaanszekerheid, later in het leven. Daarnaast kunnen scholing en werk bijdragen aan een verbeterde eigenwaarde, is de kans op een eigen inkomen groter en worden sociale contacten gelegd waardoor het sociale netwerk groter wordt. Ook worden sociale vaardigheden aangeleerd. Hiermee leveren we een belangrijke bijdrage aan een jeugdwerkloosheidsvrije regio.</p>				

KN24|A.14 Leerwerkloket

Onderwerp	KN24 A.14 Leerwerkloket
Portefeuillehouder	F. Spierings
Team	Team Maatschappelijke Ontwikkeling (TMAO)
Beleidsveld / programma	6 Sociaal domein

Productnummer/-naam	613 Participatievoorzieningen			
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 23			
Baten				
Saldo	N 23			
Toelichting				
<p>Met het leerwerkloket zetten we in op het leven lang ontwikkelen van onze inwoners. Het leerwerkloket wordt gefinancierd vanuit landelijke middelen en de gemeenten en provincie zijn co-financierder.</p> <p>Het leerwerkloket is een laagdrempelig adviespunt voor inwoners en ondernemers over leven lang ontwikkelen. Voor inwoners: loopbaan advies, van werk-naar-werk, van uitkering naar werk. Hiervoor zijn allerlei tools ontwikkeld. Voor ondernemers: informatie over strategisch HRM beleid en netwerk opzetten tussen ondernemers.</p> <p>In april 2020 is in het regionaal poho Arbeidsparticipatie besloten dat alle participerende gemeenten structureel geld in de begroting vrijmaken voor het leerwerkloket. In Waalwijk was dit tot en met 2023 geborgd.</p> <p>Het ministerie heeft de leerwerkloketten geëvalueerd en geconcludeerd dat het leerwerkloket een belangrijke rol vervult bij loopbaanoriëntatie en het verbinden van arbeidsmarkt- en onderwijspartijen. Het ministerie wil de leerwerkloketten meenemen in de uitwerking van de arbeidsmarktinfrastructuur. Een belangrijk onderdeel hierin wordt het regionale werkcentrum, waarin het leerwerkloket waarschijnlijk een plek krijgt. Dit regionale werkcentrum moet per 1 januari 2025 operationeel zijn. Het is dus nu nog onduidelijk hoe de financiering en de positionering van het leerwerkloket er vanaf 2024 precies uit gaat zien. De rol van het leerwerkloket blijft echter zeker bestaan.</p> <p>Het jaar 2024 is een ontwikkeljaar naar de nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur toe. De cofinanciering voor het leerwerkloket is dus in 2024 in ieder geval nog aan de orde. Voor 2025 is de financiering nog onduidelijk. In de kadernota voor 2025 maken we een nieuwe afweging.</p>				
Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar		Keuzevrijheid	
Nee	ja		Ja, Waalwijk kan besluiten regionaal niet meer mee te doen. Dit is echter zeer onwenselijk, gezien de landelijke opdracht die bij de arbeidsmarktregio is neergelegd m.b.t. de leerwerkloketten en leven lang ontwikkelen. En gezien de opdracht die dit jaar verwacht wordt m.b.t. de arbeidsmarktinfrastructuur.	
Beoogde prestaties/effeten: Wat willen we bereiken?				
<p>Onze inwoners in staat stellen zich een leven lang te ontwikkelen op de arbeidsmarkt.</p> <p>Het Leerwerkloket focust op 3 pijlers:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een laagdrempelig fysiek adviespunt waar individuele adviezen worden gegeven over leren en werken met een koppeling naar de regionale arbeidsmarkt. 2. Een laagdrempelig fysiek adviespunt waar individuele adviezen worden gegeven aan het MKB over strategisch personeelsbeleid met een koppeling naar een leven lang ontwikkelen. 3. Het bevorderen van een leercultuur in de regio (netwerk functionaliteit). 				

KN24|A.15 2e Wijk GGZ'er

Onderwerp	KN24 A.15 2e Wijk GGZ'er
Portefeuillehouder	D. Odabasi
Team	TLTH

Beleidsveld / programma	6 Sociaal domein			
Productnummer/-naam				
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten Baten	N 85	N 85		
Saldo	N 85	N 85		
Toelichting				
<p>Sinds 2018 maakt de gemeente Waalwijk gebruik van de inzet van een Wijk-GGZ'er. De wijk-GGZ'er heeft oog en aandacht voor personen die onbegrepen gedrag vertonen. Aanvankelijk is gestart met één wijk-GGZ'er. Deze beperkte capaciteit maakte dat we keuzes moesten maken in zijn inzet en daardoor slechts repressief optraden. De wijk-GGZ'er kwam in beeld als er al enige tijd sprake was van overlast of andersoortige problematiek rondom de betreffende persoon.</p> <p>Sinds 2023 is gestart met de inzet van een tweede wijk-GGZ'er. Deze capaciteitsuitbreiding zorgt ervoor dat er niet alleen repressief opgetreden kan worden, maar dat er ook aandacht uitgaat naar het preventieve aspect. Sinds de tweede wijk-GGZ'er actief is, is er meer ruimte om casussen langdurig te blijven monitoren. Dit zorgt ervoor dat er vroegtijdig kan worden ingegrepen als situaties (opnieuw) dreigen te escaleren. Dit is niet alleen wenselijk voor de persoon in kwestie, maar ook voor zijn woonomgeving. De inzet van de wijk-GGZ'er draagt daarmee bij aan de veiligheid en leefbaarheid van onze wijken.</p> <p>De inzet van een tweede wijk-GGZ'er is geheel in lijn met onze koers sociaal domein. Daarin beogen we namelijk om meer preventieve inzet te plegen om curatieve inzet zoveel mogelijk te voorkomen.</p> <p>De middelen voor de tweede wijk-GGZ'er zijn alleen vrijgemaakt voor het jaar 2023. De extramuralisering in de zorg heeft als één van de gevolgen dat ook personen met onbegrepen gedrag vaker en langer thuis blijven wonen in plaats van in een opnamesetting. Dit maakt dat de wijk-GGZ'er in de komende jaren eerder méér dan minder casuïstiek heeft. Om deze reden is het wenselijk om de middelen voor de tweede wijk-GGZ'er ook voor de jaren 2024 en 2025 beschikbaar te stellen.</p>				
Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar		Keuzevrijheid	
Nee	ja		ja	
Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?				
De wijk-GGZ'er onderhoudt laagdrempelig contact met personen die onbegrepen gedrag vertonen en die niet altijd de weg weten naar hulpverlening of waarbij de hulpverlening niet optimaal georganiseerd is. Vanuit deze rol voorkomt hij overlastsituaties en draagt hij bij aan de veiligheid en leefbaarheid van onze wijken. Door de structurele inzet van een tweede wijk-GGZ'er werken we conform datgene wat we in onze koers sociaal domein beogen: het plegen van meer preventieve inzet om curatieve inzet zoveel mogelijk te voorkomen.				
Personele consequenties	1 fte (voor 2024 en 2025)			

KN24|A.16 Koers sociaal domein

Onderwerp	KN24 A.18 Koers Sociaal domein
Portefeuillehouder	D. Odabasi
Team	Team Welzijn, Inkomen, Jeugd en Zorg (TWYZ)

Beleidsveld / programma	6 Sociaal domein			
Productnummer/-naam	Diversen sociaal domein			
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten:				
- WMO				
- Jeugd	N 550			
- Jeugd (vervolg NPO)	N 375			
- Indicatievrije zorg	N 330	N 330	N 330	
Baten (dekking incidentele lasten):	N 500	N 500	N 500	
- Onttrekking reserve onderwijsachterstandsbeleid (OAB)				N 500
- Onttrekking algemene reserve	V 330	V 330	V 330	
	V 925			
Saldo	N 500	N 500	N 500	N 500
Toelichting				
<p>In november 2022 is de Koers Sociaal Domein door de raad vastgesteld. Deze koers geeft de inhoudelijke richting en afbakening aan van het sociaal domein en gaat in op de keuzemogelijkheden voor de raad voor de inrichting van (de toegang tot) zorg.</p> <p>In vervolg hierop is de raad is eind vorig jaar door middel van een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het programmá 'Jong in Waalwijk' en is in april 2023 door de raad het WMO-beleidsplan vastgesteld.</p> <p>Daarnaast is het de bedoeling om alle activiteiten (oude en nieuwe) te richten op de koers Sociaal Domein. Het richten van de overige activiteiten wordt in 2023 en begin 2024 verder uitgewerkt. Voor de Kadernota 2025 is er een integraal beeld met een bijbehorende integrale meerjarenbegroting Sociaal Domein. Hierover bent u geïnformeerd via het raadsvoorstel op 22 juni 2023.</p> <p>In het raadsvoorstel van 22 juni 2023 is incidenteel een bedrag gevraagd voor 2023 en 2024; extra capaciteit om het plan vorm te kunnen geven, uit te werken en te komen tot een meerjarenbegroting Sociaal Domein voor de Kadernota 2025. Onderdeel hiervan is het met een raadswerkgroep naar aanleiding van de in de raad van 6 april aangenomen motie ontwikkelen van KPI's, het doen van een nulmeting en het verder vormgeven van de monitoring.</p> <p>Naast de verdere uitwerking van het plan gaan we gelijktijdig wel door met de reeds ingezette lijnen vanuit het WMO beleidsplan en het programma 'Jong in Waalwijk'.</p>				
<p>WMO - € 550.000 incidenteel 2024</p> <p>Het bedrag sluit aan bij het benodigde bedrag voor 2024 uit het onlangs door de raad vastgestelde WMO beleidsplan (bedrag is bedoeld voor kosten ontmoetingsvoorziening, maatwerk en de eerste aanzet voor een locatie voor indicatievrije dagbesteding). Met de kosten voor de onlangs geopende voorziening is in de huidige meerjarenbegroting reeds rekening gehouden.</p>				
<p>Jeugd - € 375.000 incidenteel 2024, 330.000 voortzetting NPO vanuit reserve OAB (2024, 2025 en 2026)</p> <p>Gebaseerd op het programma 'Jong in Waalwijk' gaat het om de volgende bedragen; mentale gezondheid (€ 250.000) en jongerenparticipatie (€ 125.000). Deze bedragen zijn voorlopig incidenteel. Voor de voortzetting van het NPO programma is in 2024, 2025 en 2026 een bedrag nodig van € 330.000. Deze bedragen komen ten laste van de reserve Onderwijsachterstandenbeleid (OAB).</p>				
<p>Indicatievrije zorg Jeugd en WMO – structureel € 500.000</p> <p>Om te kunnen starten met indicatievrije zorg wordt voorlopig uitgegaan van een benodigd jaarlijks bedrag van € 500.000.</p> <p>Bovenstaande bedragen zijn voorlopig. Voor de Kadernota 2025 volgt er een integraal beeld van hetgeen in de meerjaren begroting nodig is.</p>				
Wettelijk verplicht?		Niet verplicht, maar onontkoombaar	Keuzevrijheid	

Nee	Nee	ja
Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?		

KN24|A.17 Laten vervallen sluiswachter (i.v.m. insteekhaven)

Onderwerp	KN24 A.16 Laten vervallen sluiswachter (i.v.m. insteekhaven)			
Portefeuillehouder	F. Spierings			
Team	Team Buitendienst (TBUI)			
Beleidsveld / programma	2 Verkeer, vervoer en waterstaat			
Productnummer/-naam	982 Team Buitendienst			
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 107	N 107		
Baten				
Saldo	N 107	N 107		
Toelichting				
<p>Bij de actualisering van de begroting 2021 is onder categorie 5.1. Ombuiging organisatie opgenomen: 0.005 Vervallen functie sluiswachter (2fte): Door de komst van de insteekhaven en de verhuizing van de zand- en grindhandel zal het gebruik van de sluis en daarmee het aantal schuttingen sterk afnemen. Dit gering aantal schuttingen kan dan op oproep worden uitgevoerd en daarmee kan ingaande 2024 € 107.000 op vaste formatie worden bezuinigd. De kosten voor de oproepen kunnen doorbelast worden aan de afnemer/schipper. Inmiddels is duidelijk dat door vertraging in het project Insteekhaven deze ombuiging op basis van de inschatting pas 2 jaar later ingaat. Dit betekent dat de ombuiging in de jaren 2024 en 2025 niet gerealiseerd kan worden.</p>				
Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar		Keuzevrijheid	
Nee	ja		ja	
Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?				
Continueren functie sluiswachter tot komst insteekhaven.				
Personele consequenties	2 fte (in 2024 en 2025)			

KN24|A.18 Subsidie Den Bolder

Onderwerp	KN24 A.17 Subsidie Den Bolder			
Portefeuillehouder	S. Schuijffel			
Team	Team Maatschappelijke Ontwikkeling (TMAO)			
Beleidsveld / programma	6 Sociaal domein			
Productnummer/-naam				
	Jaar van uitvoering en totale jaarlast			
Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027
Lasten	N 34	p.m.	p.m.	p.m.
Baten	N 34	p.m.	p..m.	p.m.
Saldo	N 34	p.m.	p..m.	p.m.
Toelichting				
<p>In 2021 is besloten op structurele basis jaarlijks vanaf 2023 50k te bezuinigen op de subsidie aan SCC Den Bolder in Waspik. In 2022 wordt als overgang al 16,5k bezuinigd. In 2022 is besloten de bezuiniging voor 2023 van de extra 33,5k op te schorten.</p> <p>Nu wordt voorgesteld de bezuiniging van 33,5k ook voor 2024 - voorlopig - op te schorten. Er is nog geen nieuw beleid voor de ontmoetingsvoorzieningen (waaronder SCC Den Bolder) geformuleerd. Dit beleid moet aansluiten bij de door de raad vastgestelde Koers Sociaal Domein en het nog vast te stellen WMO-beleidsplan 2023-2026. Omdat we nu nog niet weten welke ontmoetingsvoorzieningen welke rollen, taken en functies gaan krijgen in dit nieuwe beleid is het niet logisch nu de destijds voorgenomen bezuiniging op SSC Den Bolder door te voeren.</p>				
Wettelijk verplicht?	Niet verplicht, maar onontkoombaar		Keuzevrijheid	
Nee	ja		ja	
Beoogde prestaties/effecten: Wat willen we bereiken?				
Den Bolder kan door de opschorting de activiteiten voortzetten tot er duidelijk is welke rol zij krijgen in het nieuwe beleid ontmoetingsvoorzieningen.				